

Külföldi Jatekszin Kiadja a magyar todos tarsasag.
(Ausländische Schaubühne.). 14. A' zaszlotarto. Vigjatek 3
felv. Ford. Fel-Apathi Molnar Sandor. (Der Fähnrich.
Lustspiel)

Trattner

Pesten; Budapest 1838

Signatur: 55627-A.14

Barcode: +Z174549804

Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ174549804>

Umfang: Bild 1 - 128

Nutzungsbedingungen

Bitte beachten Sie folgende Nutzungsbedingungen: Die Dateien werden Ihnen nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke zur Verfügung gestellt. Nehmen Sie keine automatisierten Abfragen vor. Nennen Sie die Österreichische Nationalbibliothek in Provenienzanangaben. Bei der Weiterverwendung sind Sie selbst für die Einhaltung von Rechten Dritter, z.B. Urheberrechten, verantwortlich.

Hinweis: Das Dokument enthält hinterlegte Textdaten, die eine Suche in der Datei ermöglichen. Diese Textdaten wurden mit einem automatisierten OCR-Verfahren ermittelt und weisen Fehler auf.

HOF

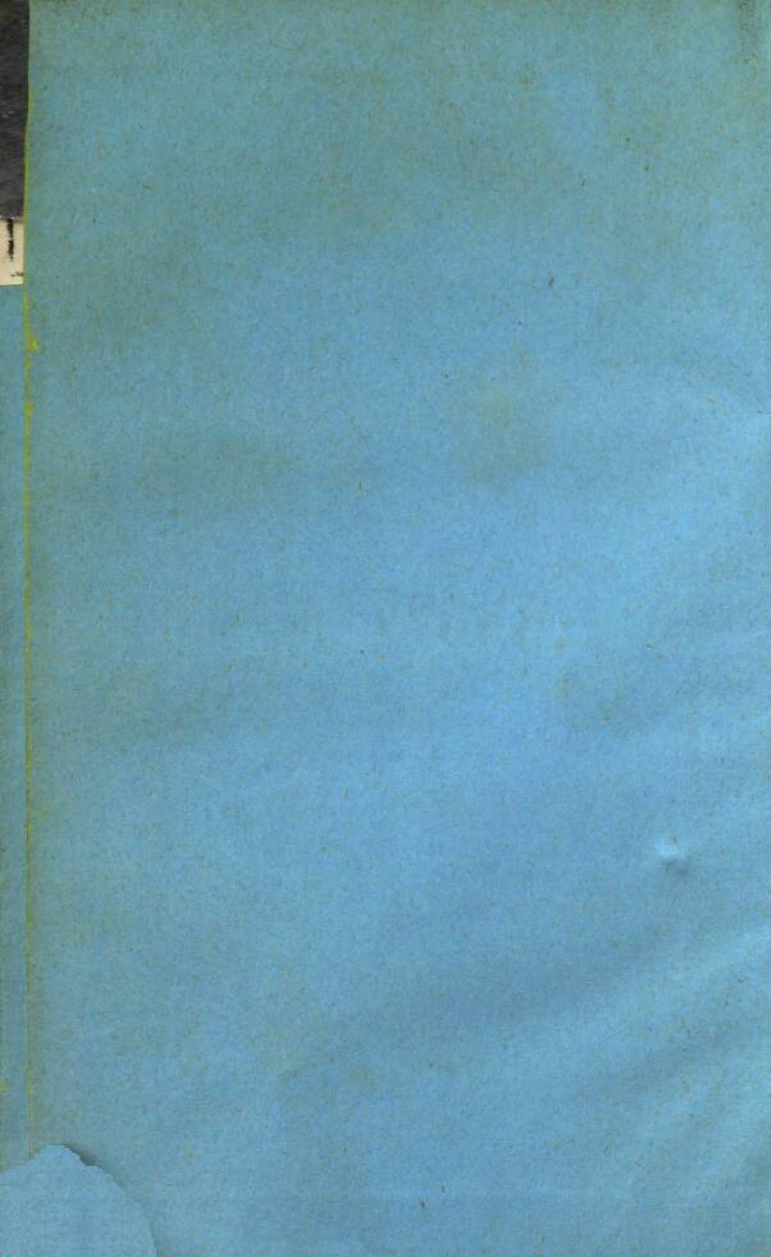

BIBLIOTHEK

55.627-A

Alt-

55627-A.

43 04. 182.

KÜLFÖLDI JÁTEKSZÍN.

KIADJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

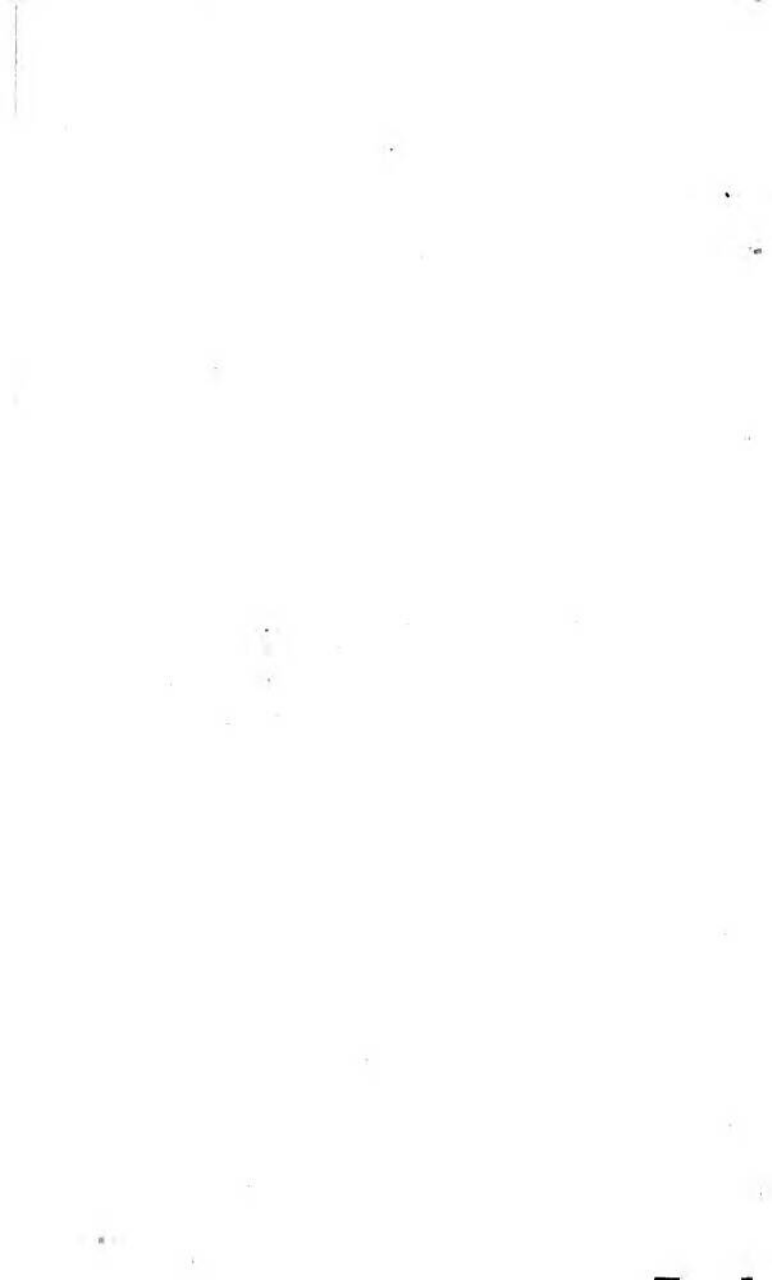
TIZENNEGYEDIK KÖTET.

A' ZÁSZLÓTARTÓ.

BUDÁN.

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

1838.

A' ZÁSZLÓTARTÓ.

VÍGJÁTÉK

HÁROM FELVONÁSBAN.

SCHRÖDERTŐL.

FORDÍTOTTA

FEL-APÁTHI MOLNÁR SÁNDOR,

KIR. TÁBLAI ÜGYVÉD.

BUDÁN.

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

1838.

S Z E M É L Y E K.

BÁRÓ HARRWITZ, volt katonatiszt.

SOPHIE, leánya.

VIZAR VILMOS, zászlótartó.

ALSING, kapitány.

DOKTOR MANNSBERG.

LENTEN ASSZONY, Sophie' nevelője.

KONRÁD, a' báró' inasa.

Egy másik inasa a' bárónak.

ELSŐ FELVONÁS.

Egy igen roszul takarított szobája a' bárónak ; benne záros íróasztal, mellyben pénz és könyvek vannak.

ELSŐ JELENÉS.

BÁRÓ. KONRÁD.

KONRÁD (küntűst ad a' báróra, kefét vesz és vele a' port letisztítja.)

BÁRÓ az (órára néz.) Kilenczedfél ! a' kocsit.

KONRÁD. Már be lesz fogva. (Elmegy.)

MÁSODIK JELENÉS.

BÁRÓ (egyedül)

(Bezárja az íróasztalt, veszi kalapját, néhányszor fel 's alá jár, aztán az ajtó felé megy, kinyitja 's egy pillanatig gondolkozólag kezével nyitva tartja, ismét beteszi, megint fel 's alá jár.) Korhel egy ficzkó ! — titkos

szerelmi kalandja van. — (Leteszi kalapját, hálóköntöst ölt, íróasztalát felnyitja, leül és írni kezd.) — Kedves szerencsétlen Karolina!

HARMADIK JELENÉS.

BÁRÓ. LENTEN ASSZONY.

LENTEN. Nagyságos uram! be van fogva.

BÁRÓ. Ki fog kikocsizni?

LENTEN. Nagyságod maga — a' generálhoz —

BÁRÓ. Esze ment el az asszonynak? — Már mi dolgom volna ismét a' generálnál?

LENTEN. Tudakozódni a' zászlótartó felől.

BÁRÓ. Már voltam ott.

LENTEN. Hogyan?

BÁRÓ. Korhel ficzkó — titkos szerelmi kalandja van.

LENTEN, (magában.) Édes Istenem! ma ismét gonoszul megy.

BÁRÓ. Egyik ember, mint a' másik! — Kigyófaj!

LENTEN. Gondolkozzék csak, kedves báró úr! Nagyságod még ma ki sem volt a' házból.

BÁRÓ. Bolonddá akar az asszony tenni? — kilenczefélkor már fel voltam öltözve, 's most — (kihuzza óráját.) 35 percz.

LENTEN. Így tehát lehetlen, hogy nagyságod ott lett volna.

BÁRÓ. Hm! — különös! még is úgy rémlik előttem, mintha a' generál ezt mondotta volna: „A' zászlótartó korhel egy fickó, 's titkos szerelmi kalandja van.“

LENTEN. Kedves báró úr, ezek nagyságodnak saját gondolati; minthogy mi a' zászlótartó' viseletén el nem igazodhatunk.

BÁRÓ (szünet után.) Jól mondja az asszony — emlékezem. — Már ismét elment?

LENTEN. Szokása szerint.

BÁRÓ (szünet után.) Tudom már — csak nem talállok olly becsületes embert, ki szemeim' befogja. —

LENTEN. Kedves nagyságos uram! Sophie!

BÁRÓ. Őt is elcsábítja majd egy gazlegény, valamint Karolinát. — Csitt! hol van levelem? irnom kell.

LENTEN, (magában.) Csak megtudhatnám, ki az a' Karolina! — ez mélyen fekszik fejében és szívében. — Már ismét ír, ezt nem

engedhetem meg. Fenszóval. Nagyságos uram! nem messze házunktól ma már szerencsétlenség történt: egy vigyázatlan kocsis egy gyermeket elgázoltatott.

BÁRÓ (megijed.) Elgázoltatott! — megholt? —

LENTEN. Nem holt meg, van remény jobbulásához. Szegény mosónénk' gyermeke — ha nagyságod e' szegény embereknek egy kis segedelmet —

BÁRÓ. Ej ördögbe! nem adok semmit.

LENTEN (magában.) Csak legalább szórakozásában volna szánakozó.

BÁRÓ. Térítsd meg, a' mivel engem megcsaltak, aztán fogok jót tenni. —

LENTEN (magában.) A' doktor is olly sokáig marad el ma!

BÁRÓ (jegyzőkönyvét veszi.) Mosónénk' gyermeke?

LENTEN. Az, nagyságos uram?

BÁRÓ (ír a' könyvbe.)

NEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. SOPHIE.

SOPHIE (csöndesen belépve, Lenten asszonyhoz.)
Mint áll a' dolog ma?

LENTEN. Nem jól.

SOPHIE. Jó reggelt, kedves atyám!

BÁRÓ. Szolgája, doktor úr!

SOPHIE. Én vagyok, kedves atyám!

BÁRÓ rá néz. Ah! — mit akarsz?

SOPHIE. Bizonyos Wallner nevű özvegy
asszony van künn. —

BÁRÓ (csudálkozva.) Wallner! — — (haragosan.)
Mit akar? — Ki az?

SOPHIE. 'S engem sírva kért: kérdezném
meg atyámtól: mi által lett olly szerencsét-
len, hogy havi alamizsnáját elveszítse? —

BÁRÓ. Micsoda alamizsnát? Ki adott neki
alamizsnát? Én? —

SOPHIE. Igenis, mint mondja.

BÁRÓ. Ördögöt adtam! én nem adok
semmi alamizsnát. — Takarodjék ki a' ház-
ból! —

SOPHIE (sohajtva.) Oh Istenem! (Megy.)

BÁRÓ. Sophie! (ez visszatér.) Add ide erschényed'.

SOPHIE (oda adja.) Ihol.

BÁRÓ (asztalra teszi.) — Most küldd el.

SOPHIE (sohajtva elmegy.)

ÖTÖDIK JELENÉS.

BÁRÓ. LENTEN.

BÁRÓ (könyvébe ír.)

LENTEN (magában.) Saját szerencsétlensége csak még is szánakozásra birhatná mások iránt.

BÁRÓ (felugrik.) Szereti Sophie a' zászló-tartót?

LENTEN. Mint felelhessek erre, nagysá-gos uram!

BÁRÓ. Miért ne?

LENTEN. Illyesmit soha sem vettem észre.

BÁRÓ (szünet után.) Hol lappanghat mindig a' zászló-tartó?

LENTEN. Isten tudja! de ha nagyságod parancsolja, valakit alattomban utána lehetne küldeni. —

BÁRÓ. 'S kikutatni titkát, mellyet el akar rejteni? — csak jól mondom én: egyik ember, mint a' másik! Egy ártatlan kérdésen ezen teremtményt mingyárt gonosz szándékokra ingerli.

LENTEN. Úgyde, nagyságos uram! hátha e' nyomozás által azon ifju embert boldoggá tehetné!

BÁRÓ. Ha tehetném. — De miért? Ki akarja boldoggá tenni? — Akarok én valakit boldoggá tenni?

HATODIK JELENÉS.

VOLTAK. DOKTOR. KONRÁD.

KONRÁD (egy pohár vizet, csöppeket és kanalat tesz asztalra, 's tüstént elmegy.)

DOKTOR. Jó reggelt, báró úr!

BÁRÓ (fölgörjedve.) Jó reggelt! — (Lenten asszonyhoz.) Menjen az asszony! (Lenten elmegy.)

HETEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR.

BÁRÓ. Ön is rossz ember.

DOKTOR (hidegen.) Mindenek előtt, kérem, tessék bevenni.

BÁRÓ. Az úrtól semmit. Szégyen, gyalázat, — azon egyetlen ember, kinek még egy kis jó szívet tulajdoníték! —

DOKTOR (folyvást hidegen.) 'S nem akar a báró bevenni?

BÁRÓ. Ön vegyen be, Ön, hogy jobb szívet 's vért kapjon.

DOKTOR (hidegen.) Báró úr!

BÁRÓ. Mi ördög hasznom van csöppjeiből!

DOKTOR. Így tehát ajánlom magam'.

BÁRÓ. No's — hisz beveszek — ide vele!

DOKTOR (csöppeket ad neki 's üterét tapintja.) Önt ma igen sokáig hagyták egyedül. Ismét nagyon lüktet.

BÁRÓ. Vajha minden rosszul gondolkozó embert kilüktethetnék a' világból!

DOKTOR mosolyogva. Úgy igen kicsiny társaság maradna meg. — Csöndesen, báró úr, csöndesen! Mondja - meg nekem heveskedés nélkül, miért haragudott meg rám?

BÁRÓ. Mivel rosszat tett.

DOKTOR. Csöndesen! Hogyhogy?

BÁRÓ. Miért fedezett föl engem özvegy Wallner asszonynak?

DOKTOR. Mivel még akkor nem hagyta meg, hogy hallgassak.

BÁRÓ. 'S miért huzta el most tőle hópénzét?

DOKTOR. Mivel Öntől nem kaptam azt meg.

BÁRÓ. Csalás! hazugság! csalás! — ilyesmit nem szoktam elfeledni.

DOKTOR. Csak lassan! Hisz tudja, hogy én Öntől jótékony titkos kiadásira nem veszek el pénzt, ha csak azt szemem' láttára föl nem írja.

BÁRÓ. Föl van a' könyvben írva.

DOKTOR. Csak lassan! — Tessék megnézni.

BÁRÓ (a' könyvet kinyitja, 's némi szünet után nyakába borúl a' doktornak.) Bocsánat! — De még sem, nem bocsánat! — Miért inkább nem

fizette ki Ön a' pénzt, hogy ezen szegény embereket az inségtől megmentse?

DOKTOR. Már ezért én kérek bocsánatot. — Ezt valóban elfeledtem. De miért nem jött az asszony előbb hozzám? —

BÁRÓ. Talán nem találta oda-haza. — Ihól a' pénz — 's most még egy másik jótémény van hátra! — Mosóném' gyermekén keresztülment a' kocsi, e' 10 aranyat vigye anyjának.

DOKTOR. Tessék beírni.

BÁRÓ (leül 's veszi a' könyvet.) De az Isten' szerelméért! hallgasson, doktor! hallgasson; mert ha csak négy ember tudja is, hogy nem vagyok olly keményszivű, mint látszom, úgy bizonyosan harmadszor is koldussá leszek.

DOKTOR. Ettől talán most nem lehetne félni; az idő bölcsesé teszi az embert.

BÁRÓ. De — de — de ugyan hányadik van ma?

DOKTOR. Augustus' 8-dika.

BÁRÓ ír.

DOKTOR. Hogy' alutt ez éjjel.

BÁRÓ. (folyvást ír.)

DOKTOR. Mint gyanítom, igen nyugtalanul. Ma egyáltalában mozgásra van szüksége. — De mit ír olly sokáig? A' könyvbe néz. — „Jer vissza, kedves Karolina, és bocsáss meg!” — Báró úr! térjen magához.

BÁRÓ. Mi baj?

DOKTOR. Hát költségjegyző - könyvét levélíráshoz akarja használni?

BÁRÓ. Micsoda?

DOKTOR. Tessék csak megnézni.

BÁRÓ (a' könyvbe néz 's félre veti azt.) Ah!

DOKTOR (fölsegíti a' székről.) Jőjön, kissé kocsizzunk ki; Önnek szórakozásra van szüksége.

BÁRÓ. Miért szenvedek én, uram? — Miért nem jó szemeimre álom? — Miért sorvadok? — Miért veszttem el emlékező-tehetségem? Miért gyűlöletes előttem a' világ? — mivel ember voltam, mivel vérem' ösztönét követtem — mellyet nem én adtam magamnak.

DOKTOR. Kedves báró úr! távol legyen, hogy titkaiba lopózzam — De mivel szívállapotja naponként aggasztóbb lesz —

BÁRÓ. Nem. Doktor! titkom velem hal meg. — Elég ez: én egykor roszt tettem, 's most bűnhödöm.

DOKTOR. Talán nagyítja vétkét, 's egy jó barát' tanácsa 's vigasztalása képes volna —

BÁRÓ. Vigasztalás? Tanács? — Szerezen becsületes derék férjet lányomnak — az lesz rám nézve jó tanács — akkor meg leszek vigasztalva, mennyire lehetek.

DOKTOR. Ha nem csalódom, Ön nagy részvételt mutatott a' zászlótartó iránt.

BÁRÓ. Igen, mutattam; de hát olyan embernek adjam lányomat, kin senki sem képes eligazodni?

DOKTOR. Én magam sem foghatom meg —

BÁRÓ. Neki egy alávaló titkos szerelmi kalandja van, — az egész dolog ebből áll. Innen származnak adósságai, innen titkos járat. — Istenem! mennyire örültem, midőn ez ifjat ismerni kezdém.

DOKTOR. Tehát Alsing kapitány' ajánlatát hallgassa meg.

BÁRÓ. A' kérdezősködőét? Isten őrizzen!

DOKTOR. Az egy érett, becsületes ember. —

BÁRÓ. Igaz! de mind a' mellett is kiállhatlan. — Ezen ember egy nap többet kérdez, mint mennyire két esztendő alatt felelni lehetne. Már rég eltiltottam volna házamtól, ha azt nem nézném, hogy különben derék ember.

DOKTOR. E' hibáról el kell szoktatni.

BÁRÓ. Lehetetlen! — aztán igen is gazdag.

DOKTOR. Hogyhogy? igen is gazdag! már ez csudálatos hiba!

NYOLCZADIK JELENÉS.

VOLTAK. LENTEN ASSZONY.

LENTEN. Alsing kapitány akarja tisztelét tenni.

BÁRÓ. Most nem — nincs kedvem felelni.

DOKTOR. Lenten asszony! a' báró urat nem kell többször olly sokáig egyedül hagyni, mint ma reggel. Ezt már sokszor mondtam.

LENTEN. A' kisasszony tartóztatott fel.

DOKTOR. Első kötelességétől semmi se tartóztassa fel.

(Lenten asszony elmegy.)

KILENCZEDIK JELENÉS.

KAPITÁNY. BÁRÓ. DOKTOR.

BÁRÓ. Ime! csakugyan jó — lelkemre mondom! nem felelek neki.

KAPITÁNY. Alázatos szolgálja, báró úr! Szolgálja, doktor úr! — Szabad kérdezni, mint szolgál egészsége?

BÁRÓ. Így amúgy.

KAPITÁNY. 'S a' nagyságos kisasszonyé?

BÁRÓ. Nem tudom.

KAPITÁNY. A' zászlótartó talán megint nincs itthon?

BÁRÓ. Nem tudom.

KAPITÁNY. Talán még ma nem is beszélt vele?

BÁRÓ (magában.) Kérdezz a' pokolban! —

DOKTOR. Ittlétem óta nem.

KAPITÁNY. Semmit sem hallott arról, mi tegnap a' parádén történt?

BÁRÓ. Nem.

KAPITÁNY. Csudálom! — 'S a' zászlótar-
tó nem beszélte el?

BÁRÓ. Mum, mum, mum!

KAPITÁNY. Doktor úr sem hallott semmit?

DOKTOR. Mik a' parádén történnek, kö-
römbe nem tartoznak.

KAPITÁNY. De azt csak tudja báró úr,
hogy ezredünkől Lembach hadnagy tegnap-
előtt megholt?

BÁRÓ (magában.) Vigyen a' sátán kérdé-
siddel!

DOKTOR. Nem, a' báró úr azt nem tudja.

KAPITÁNY. A' generál különféle tisztek-
kel a' hadnagy' hirtelen haláláról beszélget-
vén, így szóla Vizarunkhoz: „No's, zászló-
tartó úr! mint hallom, sok adóssága van.
Úgy-e, ha akarnám, most megtehetném —“
„Mit, kegyelmes uram?“ — „Hadnagygyá“
— „Mint excellentziád parancsolja! én az
elmellőztetést megszoktam; már háromszor
volt e' szerencsém.“ — „Tehát negyedszer is
legyen;“ — mond a' generál, 's hátat for-
díta neki.

BÁRÓ (magában.) A' leány legyen övé.

KAPITÁNY. Tegnap délben a' generál sokat beszélt a' zászlótartó' gorombaságáról.

BÁRÓ. Átkozott! mivel nem csúsz-mász előtte, 's nem színeskedik és hízeleg neki?

KAPITÁNY. Kedves báró uram! nem elég egyedül vitézség 's pontosság a' szolgálatban. Meglehet, még én is zászlótartó volnék, ám-bár elég régen szolgállok, ha sok olyan embernek nem hízelkedtem volna, kit szívemből utáltam.

BÁRÓ. Akarnám, még most is zászlótartó volna.

KAPITÁNY. Én nem. — Hát a' fenhéjazást és szegénységet egymástól elválhatlan dolgoknak tartja?

BÁRÓ. Mióta fenhéjazás a' nemeslelkűség?

KAPITÁNY. Az özönvíz óta, ha az erszény nincs teli. Hm! — ha a' jámbor zászlótartó'nak nem volnának még baráti! —

BÁRÓ. Baráti? — veszszek el, ha csak egy van is.

DOKTOR. Hátha kapitány úr az.

KAPITÁNY. Talán káromra vagyok az; mert miután ő a' hadnagyságtól elesett, pénzhez kevés reményem lehet.

BÁRÓ (halkan a' doktorhoz.) Fizessen meg a' zászlótartóért.

DOKTOR. Ő tehát adós kapitány urnak?
— 's mennyivel?

KAPITÁNY. Kétszáz tallérral.

DOKTOR. Ne sajnáljon báró úr, nekem ma estig ennyi pénzt kölcsönözni.

BÁRÓ. Szívesen.

DOKTOR. De, kérem, írja fel.

BÁRÓ (leolvassa a' pénzt 's a' könyvbe ír.)

KAPITÁNY. Hogyan? Mit? — Én doktor úrtól semmit sem fogadok el.

DOKTOR. Vagy igen, ha világosabban szólok. Mit én teszek, az egy rokon' nevében történik.

KAPITÁNY. Rokon' nevében? vannak még a' zászlótartónak rokoni?

DOKTOR. Igen.

KAPITÁNY. Itt az országban?

DOKTOR. Nem.

KAPITÁNY. Hol tehát?

DOKTOR. Svécziában.

KAPITÁNY. Svécziában? ha, ha! ő hihetőleg nevét megváltoztatta.

DOKTOR. Nem tudom.

KAPITÁNY. Hát rokona miért nem vette előbb pártfogásába?

DOKTOR. Mert — nem tudta, hol tartózkodik.

KAPITÁNY. Hát Ön által tudta meg?

DOKTOR. Itt van kapitány urnál a' kötelezvény?

KAPITÁNY. Igen; de csak 14 napra jövend el a' fizetés' ideje.

DOKTOR. Semmit sem tesz, jobb ha mingyárt végére járunk a' dolognak.

KAPITÁNY. A' mint tetszik; de hátha megharagszik a' zászlótartó, hogy megmondtam?

DOKTOR. Tőlem soha sem fogja megtudni.

KAPITÁNY. Minden tekintetben nagy gondolatlanság volt tőlem —

DOKTOR. Dehogy! —

KAPITÁNY. Ő egy derék ifju, ki iránt le vagyok kötelezve. —

DOKTOR. Hogyhogy?

KAPITÁNY. Általa ismerkedtem meg a' báró urral; általa Sophie kisasszonynyal; általa reménylem, hogy nem sokára legboldogabb ember leendek.

DOKTOR. Az utolsó mondást nem értem.

KAPITÁNY. Nem érti?

DOKTOR. Nem; becsületemre!

KAPITÁNY. Hát nem vagyok-e a' legboldogabb ember, ha Sophiet birandom.

DOKTOR. Kétségkívül őt már megegyezése iránt is kérdezte?

KAPITÁNY. Kérdeztem ugyan; de kérdésre még sem a' báró urtól, sem a' kisasszonytól nem nyertem feleletet.

DOKTOR. Ugyan úgy-e?

BÁRÓ, (ki azalatt köntösét felöltö 's kalapját vevé.)
Konrád!

DOKTOR. Mi az? hova, báró úr?

BÁRÓ. A' generálhoz, ideje.

DOKTOR (magában.) Már ismét uj ábránd!
egy perczig sem lehet magára hagyni.

TIZEDIK JELENÉS.

VOLTAK. KONRÁD.

BÁRÓ. A' kocsit, szaporán!

KONRÁD (elmegy.)

DOKTOR. Beirta, báró úr?

BÁRÓ. Mit?

DOKTOR. Azon kétszáz tallért, mellyeket
nekem kölcsönözni akart.

BÁRÓ (a' könyvbe néz.) Igen, már be van írva.

DOKTOR. De hát a' pénz?

BÁRÓ. Hisz már Önnél van. Iróasztalát
bekárja.

DOKTOR. Nálam? — Csalatkozik báró úr!

BÁRÓ. Hisz én — (Zsebét tapintja.) Ejnye!
zsebembe tevém — itt van!

DOKTOR. Ihol, tessék, kapitány úr!

KAPITÁNY (átadja a' kötelezvényt.) Igazán nem
veszi rossz néven a' zászlótartó?

DOKTOR. Bizonyosan nem.

KAPITÁNY. Mivel mintegy erővel toltam
rá. — Báró úr a' generálhoz akart —

BÁRÓ (magában.) Átkozott kérdezősködő!

DOKTOR (halkan.) Ne boszankodjék.

KAPITÁNY. Hihetőleg a' zászlótartó vé-
gett?

BÁRÓ (magában.) Várj! majd én is kér-
dezlek.

KAPITÁNY. Talán azt hiszi báró úr,
hogy én —

BÁRÓ. Apropos! jó idő van-e ma?

KAPITÁNY. Szép idő van! —

BÁRÓ. Nem volt tegnap eső?

KAPITÁNY. Tegnap? — nem.

BÁRÓ. Szeret-e vadászni, kapitány úr?

KAPITÁNY. Oh igen, mivel én már —

BÁRÓ. Olvasott már ma ujságot?

KAPITÁNY. Igen. Hallott-e már valamit azon ütközetről, melly —

BÁRÓ. Ugyan mióta van már hadi szolgálatban?

KAPITÁNY. Tizennegyedik évem óta. De azon ütközet —

BÁRÓ. Mikor lesz őrizeten, kapitány úr?

KAPITÁNY. Holnapután. Párisból írják —

BÁRÓ. Reggel kávét szokott inni, vagy theát?

KAPITÁNY. Kávét. Párisból írják —

BÁRÓ. Hol ebédel ma?

KAPITÁNY. Otthon. A' párisi czikkely jelenti —

BÁRÓ. Volt már háborúban?

KAPITÁNY (magában.) Átkozott kérdezősködés! (Fenszóval.) Természetesen, mivel —

BÁRÓ. Bort iszik inkább, vagy vizet?

KAPITÁNY. Bort. De ugyan kérem, hadd beszéljem - el —

TIZENEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. KONRÁD.

KONRÁD. A' kocsi készen áll.

BÁRÓ. Micsoda?

DOKTOR. Hisz azt ígérte báró úr, hogy sétálás' kedvéért fél óráig kocsizni fogunk.

KAPITÁNY. Nem; a' báró úr a' generál-hoz kívánt —

DOKTOR. Dehogy! nekem, mint doktor-nak, jobban kell tudnom, mit akar a' báró úr, 's mi szolgál egészségére. Jöjön, báró úr!

BÁRÓ. Sajnálom, kapitány úr! nekem még különféle kérdéseim volnának. Ha, ha, ha!

KAPITÁNY. Engedje meg, hogy én csak egyet kérdejek.

BÁRÓ. Nem, nem; mert majd több is lesz egynél.

KAPITÁNY. Becsületemre! — Tehát nem reménylhetem, hogy vője leendek?

BÁRÓ. Gazdag kapitány úr?

KAPITÁNY. Van két jószágom, mellyek 6000 tallér évi jövedelmet hoznak.

BÁRÓ. Adja-el jószágait, tegye-le hívatalt, 's minden kész pénzét vesse vízbe.

KAPITÁNY. Hísz így koldus lennék.

BÁRÓ. Csak koldus lesz vőmmé.

KAPITÁNY. Különös! — és miért?

BÁRÓ. Így talán szeretetre 's hálára tarthatok számot.

KAPITÁNY. Ugyan azt hiszi?

BÁRÓ. Ez már harmadik kérdés — szolgálja!
(A' doktorral elmegy.)

TIZENKETTŐDIK JELENÉS.

KAPITÁNY (egyedül.)

Szegény embernek ismét raptusa van! még nem hagyok föl reményemmel, mert — de csöndesen! „Csak koldus lesz vőmmé“ — ezt mondá. — Hisz ez hasonlíthatlanul illik a' zászlótartóra. Hm! de kit a' szerencse véd, az viszi haza a' menyasszonyt — én részemről mindent elkövetek. Ha vesztek, akkor azt kell gondolnom, hogy neki na-

gyobb süksége van gazdag leányra, mint nekem.

TIZENHARMADIK JELENÉS.

KAPITÁNY. SOPHIE. LENTEN ASSZONY.

SOPHIE (beléptében Lentenhez.) Jaj nekem, a' kérdezősködő!

KAPITÁNY. Alázatos szolgálja, nagyságos kisasszonykám! — kérdezhetem, mint szolgál egészsége?

SOPHIE. Nem jól.

KAPITÁNY. Nem jól? — szivemből sajnálom! Talán fejfájása van?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Fogfájása?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Láz borzogatja?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Mellszorongás?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Kérdezhetem tehát, mi baja tulajdonképen?

SOPHIE. Keveset aluttam. (Lentenhöz.) Alkalmatlan ember!

KAPITÁNY. Szivemből sajnálom. Kérdezhetem, mi háboritá meg éjjeli nyugalmát? — talán rossz álmok?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Vagy valamelly lárma a' szomszédságban?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Vagy a' kocsik' zörgése?

SOPHIE. Nem; későn feküdtem-le.

KAPITÁNY. Ugyan úgy! de kérdezhetem, mi okozta ezen esetet? — Hihetőleg társaságban volt?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Vagy talán látogatóji voltak?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Talán egy esti zene zavará meg nyugalmát.

SOPHIE. Nem; atyámmal játszottam, mivel nem alhatott.

KAPITÁNY. Játszott? hihetőleg piquetet?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Vagy tricktrackot?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Ah! talán bizony Lenten aszszony volt a' l' Hombre játéknál harmadik személy?

LENTEN (hangosan.) Nem.

SOPHIE. Schachot játszottunk. (Magában.) Kiállhatlan ember!

KAPITÁNY. Schachot? — már ezt szerettem volna látni! A' báró úr csudálatos húzásokat tehet szórakozásában! ha, ha!

SOPHIE. Kikérek minden tréfát atyámra nézve.

KAPITÁNY. Ezerszer bocsánatot kérek! — De hogy más tárgyra terítsük a' beszédet, szép kisasszonykám! gondolkozott-e azon kérdésről, melyet minap Önhöz intézni bátorkodtam?

SOPHIE. Nem.

KAPITÁNY. Nem-e? — ez nagy keménység! — kérdezhetem, miért nem?

SOPHIE. Mivel én olly szerencsés vagyok, hogy uraságodtól minden beszélgetéskor legalább is száz kérdést hallok, tehát nem tudom, melyiket gondolja.

KAPITÁNY. Melyiket? melyiket? — Csak egyetlen fontos kérdésem van — azon kérdés

t. i. valljon szabad-e reménylenem, hogy a' kisasszony' kezét birni fogom?

SOPHIE. E' kérdésre nem felelhetek.

KAPITÁNY. 'S miért, ha szabad kérdezniem?

SOPHIE. Nekem atyám van.

KAPITÁNY. Ha olly szerencsés volnék, hogy az ő megegyezését megnyerném, következnek-e a' kisasszonyé is?

SOPHIE. Én idő előtt semmire sem felelek. (Halkan Lentenhez.) Ugyan kérlek, szabadíts meg tőle.

KAPITÁNY. Nem hiszi-e a' kisasszony, hogy velem megelégedve 's boldogul élend?

LENTEN. Ma ugyan szép idő van!

KAPITÁNY. Nem felel kisasszonykám?

SOPHIE. Ha én férfi volnék, csakugyan házban nem ülnék.

KAPITÁNY. Talán valamely más hajlandóság foszt meg azon reménytől, hogy egykor boldog leendek?

LENTEN. Egy nagy jelessége a' férfiaknak —

SOPHIE. Hogy mindenütt kalandozhatnak. —

LENTEN. 'S hogy az időben és szép tájékokban gyönyörködhetnek.

KAPITÁNY. Nem reménylhetek feleletet kérdésekre?

SOPHIE. Atyám igen jól tette, hogy kikocsizott.

KAPITÁNY. Ajánljam magamat, kisasszonykám?

SOPHIE. Alázatos szolgálója kapitány úr!

KAPITÁNY. Hah kisasszony! mi által érdemlék ily megvettetést?

SOPHIE. Hogyhogy? — én azt gondoltam, Ön ezt mondá: „Magamat ajánlom!”

KAPITÁNY. Nem, kisasszonykám.

SOPHIE. Úgy engedelmet kérek. — Azonban őszintén megvallom Önnek — hogy látogatását máskor igen szívesen veendem — de most valóban rosszul érzem magam’.

KAPITÁNY. Magamat alázatosan ajánlom. (Ismét visszatér.) Szabad kérdezni: lehetek-e a’ kisasszonynak délután udvarlására?

SOPHIE. Örülni fogok rajta.

KAPITÁNY. Alázatos szolgálója! (Elmegy.)

TIZENNEGYEDIK JELENÉS.

SOPHIE. LENTEN.

SOPHIE. Végre még is megy ezen alkalmatlan ember!

LENTEN. Épen nem akarta Önt érteni.

SOPHIE. Pedig elég világosan szólottam.

LENTEN. Kár valóban, hogy e' férfi, örökös kérdésivel az embereknel magát olly untatóvá teszi.

SOPHIE. Milly különbség ő 's a' zászlótartó között!

LENTEN (magában.) Hm! csakugyan igaza volna a' bárónak?

SOPHIE (az órára néz.) Illy időtájban szokott jőni.

LENTEN. Kicsoda?

SOPHIE. A' zászlótartó.

LENTEN. A' papa ma igen neheztelt rá.

SOPHIE. Istenem! Hogyhogy?

LENTEN. Titkos járatí végett.

SOPHIE. Igaz, különös is, hova lopózkodik mindig olly bizonyos időben.

LENTEN. A' báró úr azt hiszi, hogy valamelly titkos szerelmi kaland —

SOPHIE (megijedve.) Szerelmi kaland?

LENTEN. Melly ha kitudódik, nem válik becsületére —

SOPHIE. Ez szörnyőség volna!

LENTEN. Birta őt e' titkos önviseletre, 's verte adósságba.

SOPHIE (némi szünet után.) Nem, kedves Lenten, azt nem hiszem.

LENTEN. Nem? — Sophie! Sophie! nem jól van a' dolog —

SOPHIE (bosszúsan.) Mivel?

LENTEN. Szívével. —

SOPHIE. Engedelmet kérek! szívemmel igen jól van a' dolog.

LENTEN. Kedves Sophiem! ne legyen irántam olly visszatartózkodó; — ezt nem érdemlem. — Anyának sem fekhetik szívéen gyermeke' boldogsága jobban, mint a' kis-asszonyé az enyémen.

SOPHIE. Ah, kedves Lenten! (Valaki kopogtat) Szabad!

TIZENÖTÖDIK JELENÉS.

VOLTAK. ZÁSZLÓTARTÓ.

ZÁSZLÓTARTÓ (megdöbben, a' mint belép.) Bocsnátot, nagyságos kisasszony! gondolám, hogy a' báró úr —

SOPHIE. Nem sokára visszatér; csak kosizni ment a' doctorral. — Nem tetszik leülni?

ZÁSZLÓTARTÓ. Ha nem vagyok alkalmatlan.

SOPHIE. Mint jöhet illy gondolatra?

ZÁSZLÓTARTÓ. A' szerencsétlen mindig attól tart, hogy alkalmatlan.

SOPHIE. Szerencsétlen! (Halkan Lentenhez.) Kedves Lenten! megpróbálom, ha talán kicsalhatnám titkát.

LENTEN (halkan.) Csak saját titkát ne hagyja kicsaladni.

SOPHIE. Ugyan tessék leülni. (Leülnek. Szünet után.) Ön szerencsétlennek mondja magát?

ZÁSZLÓTARTÓ. Az vagyok kisasszony, az vagyok, 's most inkább, mint valaha; mivel minden reményemet elvesztettem.

SOPHIE. Hogyhogy? 's mi történt Önnel?

ZÁSZLÓTARTÓ. Tegnap úgy feleltem a' generálnak, mint érdemlette, 's most bizonyos vagyok, hogy itt előléptetésre többé nem tartatok számot.

SOPHIE. Hát csak e' helyből áll az egész világ?

ZÁSZLÓTARTÓ. Rám nézve, igen; nekem e' helyet nem szabad elhagynom. —

SOPHIE. Nem szabad?

ZÁSZLÓTARTÓ. 'S ha szabad volna, sem hagyhatnám - el!

SOPHIE (halkan Lentenhez.) Ez talán engem illet.

LENTEN. Én azt gondolom, titkos járatát illeti.

SOPHIE (fenszóval.) Ha talán atyám előtt nyilatkoznék. —

ZÁSZLÓTARTÓ. Mit nyilatkoztassak ki?

SOPHIE. Mit szerencsétlenségnek nevez.

ZÁSZLÓTARTÓ. Segített-e már a' kisaszszony' atyja szerencsétlenül?

SOPHIE (szégyennel.) Azt — én — Önre nézve bizonyosan kivételt fog tenni.

ZÁSZLÓTARTÓ. 'S miért tenné azt.

SOPHIE. Mivel Ön iránt részvéttel viselkedik. 'S ezt az is eléggé bizonyítja, hogy titkos kijárássai miatt boszankodik.

ZÁSZLÓTARTÓ. Titkos kijárássok!

SOPHIE. Mellyeket olly pontosan naponként háromszor ismétel. Ön is oka annak, hogy e' helyet elhagynia nem szabad?

ZÁSZLÓTARTÓ (sohajtvá elfordúl.)

SOPHIE (sohajtvá néz Lentenre.) 'S ha szabad volna, sem hagyhatná el?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem, Istenemre mondom! kedves kisasszony; oka magamban van.

SOPHIE. Ha ezen titkos kijárássok nem volnának is?

ZÁSZLÓTARTÓ. Oh akkor még ezerszerre kevésbbé tehetném. (Feláll a' az ablakhoz megy.)

SOPHIE. (Halkan Lentenhez.) Ah, kedvesem, ez bizonyosan engem illet.

LENTEN (halkan.) El ne felejtkezzék magáról.

SOPHIE. Szeretnék titkainak avatottja lenni, Zászlórtató úr!

ZÁSZLÓTARTÓ. Oh kedves kisasszonykám! — milly szívesen fogadnám el arra! — csak szabad volna szívem' bánatját fölfedeznem! — csak — (Elfordúl.)

LENTEN (magában.) Ej, ej! ezek folyvást meghittebbekké lesznek — ennek nem szabad így lenni.

SOPHIE. Kedves Vilmos! fedezze föl előttem szíve' titkát. — Gondolja, hogy testvérével beszél.

LENTEN. Kisasszony!

SOPHIE (fölgerjedve.) Mit akarsz?

LENTEN. Emlékeztetni, hogy atyja e' testvéri meghittséget talán rossz néven vehetné.

ZÁSZLÓTARTÓ. Igaza van, Lenten asszony. Éljen boldogul, nagyságos kisasszony!

LENTEN. De uraságod' ittléte a' bárónak legkevésbé sem lesz kellemetlen.

SOPHIE. Nem, bizonyosan nem, Zászló-tartó úr! maradjon még.

TIZENHATODIK JELENÉS.

VOLTAK. KONRÁD.

KONRÁD. Egy levele érkezett, Zászló-tartó úr!

ZÁSZLÓTARTÓ. Postán?

KONRÁD. Nem; egy ismétetlen hozta.

ZÁSZLÓTARTÓ (magában.) Ez volna a' legel-
ső éltemben. (Feszóval.) Feleletre vár?

KONRÁD. Nem; már elment.

ZÁSZLÓTARTÓ. Jól van.

KONRÁD (elmegy.)

ZÁSZLÓTARTÓ (a' levelet zsebébe dugja.)

SOPHIE. Olvassa el itt, Zászlótartó úr!
Én uraságod' bánatiban 's örömeiben egyen-
lő részt veszek; 's azonfelül szívem örömet
jövendöl.

ZÁSZLÓTARTÓ (előveszi a' levelet.) Oh kedves
kisasszony! jósága meghatja szívemet. (Feltör
a' levelet.)

LENTEN halkán Sophiehoz.) Szoktassa el szí-
vét a' jövendöléstől, kérem. — Felettébb el-
árulja magát.

SOPHIE (halkán.) Dehogy, kedves Len-
ten, hisz én neki csupa ártatlan dolgokat
mondok.

ZÁSZLÓTARTÓ (miután a' levelet elolvasta.) Ál-
modom-e, vagy ébren vagyok?

SOPHIE. No's? nemde a' levél örömet hoz?

ZÁSZLÓTARTÓ. Örvendetes álmélatot —
Hallja, kisasszonykám! (Olvas.) „Körülményei-
nek könnyebbítése végett, egy férfiú, ki kö-
szönetet sem vár, sem akar, Önt e' cse-

kélységgel ajándékozza meg.“ — Istenem-re mondom, szemem csal! — 100 Lajos-aranyból álló ajándék olly embertől, ki köszönetet nem vár — 's most 1782-ben vagyunk!

SOPHIE. Látja, kedves Vilmos, hogy még vannak barátjai.

ZÁSZLÓTARTÓ. Ugyan ki lehet ez? (Gondolkozólag.) Valljon nem a' kisasszony' ura atyja-e?

SOPHIE. Bár ő volna!

ZÁSZLÓTARTÓ (gondolkozólag, magában.) Vagy az udvari tanácsnok! — szintolly hihetlen.

SOPHIE. (halkan Lentenhez.) Atyámtól bizonyosan nem jó, kedves Lenten!

LENTEN (halkan.) Isten őrizzen! sokkal hamarébb a' nagy mogoltól.

ZÁSZLÓTARTÓ. Talán csak nem tévedtem meg a' borítékírásban? — Nem; olly igaz, valamint hogy élek! Engedje meg, kisasszonykám, hogy eltávozzam — szívem olly teli. — Most, épen most, midőn én — 100 Lajos - arany — egy nevezetlentől, ki köszönetet nem akar — 's ez 1782-ben! (Elmegy.)

TIZENHETEDIK JELENÉS.

SOPHIE. LENTEN ASSZONY.

SOPHIE. Kedves Lenten! — milly kevés jó emberre találhatott éltében a' szegény zászlótartó, mivel olly igen csudálkozik — 's Isten tudja! ha nekem volna —

LENTEN. Hirtelenében annyit adna, hogy aztán magának is mástól kellene kérni. — A' középutat, kedves Sophie! mindenekben a' középutat.

SOPHIE. Ugyan ki lehet e' széles világon ama' nagylelkű férfin?

LENTEN. 'S hátha nem férfin?

SOPHIE. Ah kedves Lenten! ez szűrást ejte szívemen!

LENTEN. Ha ez a' titkos rejtekből jönne!

SOPHIE. Ah az átkozott rejtek! — de hisz úgy ő mingyárt oda gondolt volna.

LENTEN. Ama' rejtek, kedves gyermekem, hihetőleg tudja a' zászlótartó' szemérmességét, 's úgy tetteti magát, mikép egész házunk, mintha megrongált körülményei felől mit sem tudna.

SOPHIE (szomorúan.) Igaza van, kedves Lenten! El kell felednem — vele többé soha se' beszélnem — lehetőleg ritkán látnom! Hadd szeresse rejtekbeli szépét.

LENTEN. Pszt! a' báró úr jó!

TIZENNYOLCZADIK JELENÉS.

VOLTAK. BÁRÓ. DOKTOR.

BÁRÓ. Itthon a' zászlótartó?

LENTEN. Igenis, nagyságos uram.

SOPHIE. Csak gondolja, kedves papa, egy levelet kapott valamelly nevezetlentől, ki neki 100 Lajos-aranyról szóló váltót ajándékoza.

BÁRÓ. Száz Lajos-arany? — Miféle számár lehet az?

SOPHIE. Egy nevezetlen.

DOKTOR. Valóban, igen ritka eset.

SOPHIE. De nekünk erős gyanunk volt —

BÁRÓ. Kire?

SOPHIE. Önre, kedves papám!

BÁRÓ. Eszed ment el? — Én 100 Lajos-aranyot dobjk el, a' nélkül, hogy magamat megnevezném? olly emberért dobjak el,

kinek gyanus viselete már régóta boszantott ?
kinek ajtót mutatandok , ha a' szállásbért rövid időn meg nem fizeti.

SOPHIE (halkan.) Hallod, kedves Lenten?

LENTEN (halkan.) A' rejtekből jön.

SOPHIE (halkan.) Oh hallgass , kérlek.

BÁRÓ (ki azalatt kalapját leteszi.) Lenten asszony! híja - meg a' zászlótartót ebédre.

LENTEN (magában.) Most mivel pénze van.
Minő ember ez! (Elmegy.)

TIZENKILENCZEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR. SOPHIE.

DOKTOR. Alkalmasint az egész dolgot ő maga gondolta - ki; vagy a' levelet 's váltót látta a' nagyságos kisasszony?

SOPHIE (fölgerjedve.) Igenis , doktor úr, magam láttam.

DOKTOR. E' szerint az minden bizonynnyal azon isméretlen család' ajándéka, mellyet titkon látogat.

SOPHIE (magában.) Már ez is tudja?

BÁRÓ. Sophie! láss az asztalhoz. A' kérdezősködő is eljön.

SOPHIE. Alsing kapitány?

BÁRÓ. Igen, ut-közben találkoztam vele.

SOPHIE (menet közben.) Úgy mi a' csupa felkelgetés miatt bizonyosan éhen fogunk az asztaltól fölkelni. (Elmegy.)

HUSZADIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR.

DOKTOR. Bárcsak tanuja lehettem volna örömének!

BÁRÓ (fel 's alá jár.)

DOKTOR. Valljon mikép használandja azon pénzt! ez eléggé kitüntetheti karakterét.

BÁRÓ (dörög magában.)

DOKTOR. Ne mélázzon úgy, báró úr! — Hogyan? 's illy jó cselekedet után nem vitor?

BÁRÓ. Hm! — arról gondolkozom, milly kérdésekkel gyötörjem asztalnál a' kérdezősködőt.

DOKTOR. Helyesen, kedves báró úr! Tréfa 's nevetés a' legjobb orvosság, mellyet Önnek rendelhetek.

BÁRÓ. De, mi a' patvar! egy kérdés sem jut eszembe.

DOKTOR. Egy igen fontos dolgot majd el is felejték. — Midőn leszálltam a' kocsiról, míg Ön a' kapitánynyal beszélt —

BÁRÓ. Igen, akkor jól tudtam kérdezősködni; de most —

DOKTOR. A' gyógyszerertárba menék. A' segéd titokban azt beszélte, hogy a' zászló-tartó már fél esztendő óta hord tőle orvosságot, 's még egy fillért sem fizetett. — Receptjeiből úgy látám, hogy a' beteg melkórságban szenved. —

BÁRÓ. No jó! majd azt kérdezem tőle: talán mellkóros, mivel olly keveset beszél!

DOKTOR. Talán nem is hallotta báró úr, mit mondék?

BÁRÓ. Ah! — Nem.

DOKTOR (magában.) Doktor! légy béketűrő; ezt hivatalod hozza magával.

BÁRÓ. Valljon, midőn a' világra jött, nem ezt kérdezte-e mingyárt: „Mi dolgom itt?”

DOKTOR (magában.) Szegény ember! de még is mindig jobb a' víg, mint a' szomorú északorság.

HUSZONEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. LENTEN ASSZONY.

LENTEN. A' kapitány itt van, nagyságos uram! táltassak?

BÁRÓ (menet közben.) Várj csak, barátom, majd elszoktatlak a' kérdezősködéstől. Jár doktor, lelkem' doktora! segíts kérdeni.
(Elmennek.)

MÁSODIK FELVONÁS.

(Ebédlő terem. Konrád 's egy másik inas elszedik az asztalt.)

ELSŐ JELENÉS.

BÁRÓ. KAPITÁNY. DOKTOR. SOPHIE.
LENTEN ASSZONY. KONRÁD.

BÁRÓ (hintázza magát a' székben.)

DOKTOR ÉS KAPITÁNY (fel 's alá járnak.)

SOPHIE ÉS LENTEN (az asztal mellett állnak 's egymásra néznek.)

LENTEN. Nézzétek meg jól még egyszer, hisz nem veszhetett el.

KONRÁD. Istenem! én már huszszor is megnéztem mindent. Egy asztalkendő hiányzik.

BÁRÓ. Tehát soha sem utazott, kapitány úr?

KAPITÁNY. Nem. (Halkan a' doktorhoz.) A' kérdezősködés utálatos szokás. — Én megyek.

DOKTOR (halkan.) Maradjon, kedves kapitány úr! Gyakori beszéd 's kérdezősködés a' báró' egészségének igen hasznos.

KAPITÁNY (halkan.) Ámde az enyémnek a' felelgetés igen ártalmas — aszkórságot kapok bele.

BÁRÓ. Nappal szeret-e inkább enni, vagy gyertyavilágnál?

KAPITÁNY (halkan a' doktorhoz.) Hallja csak e' balga kérdést.

DOKTOR (halkan.) Ugyan feleljen.

KAPITÁNY (fenaszóval.) Gyertyavilágnál.

KONRÁD 's a' másik inas (az asztali eszközökkel elmennek.)

BÁRÓ. Ebéd után alunni szokott, kapitány úr, vagy pedig sétálni?

KAPITÁNY. Sétálni, báró úr. — Magamat alázatosan ajánlom!

BÁRÓ. Hát csakugyan el akar menni?

KAPITÁNY. Csak egy pár fordulást teszek nagyságod' kertjében. Nem sokára lesz szerencsém, viszont láthatni. Alázatos szolgája! (Meghajtja magát mindnyájoknak. Magában.) Az ördög állja ki e' kérdezősködést. (Elmegy.)

MÁSODIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR. SOPHIE. LENTEN.

BÁRÓ (hintázza magát a' széken.)

SOPHIE (Lentenhez, kik azalatt titkon 's tüzesen beszéltek egymással.) Hallgasson, Lenten! ez förtelmes gyanu.

LENTEN. Magától csak el nem tűnhetett.

BÁRÓ. Mi az? mi bajotok?

LENTEN. Egy kanál és asztalkendő elveszett.

BÁRÓ. Az asztalról?

LENTEN. 'S mivel más senki sem jött-be, mint mi —

BÁRÓ. Tehát természetesen valamellyik közületek!

LENTEN. De senki sem lopakodott el az asztaltól, mint —

BÁRÓ. Mint kicsoda?

SOPHIE. Lenten, az Isten' szerelméért!

LENTEN. Mint a' zászlótartó,

BÁRÓ. Nem hihető — de lehetséges.

DOKTOR. Nem, báró úr, a' zászlótartó' becsületességéért éltemmel állok jót.

SOPHIE. Valóban magam is.

LENTEN. Tehát csak legkisebb hihetőséget mutassanak nekem, mikép történhetett különben?

DOKTOR. Akármikép; de ő nem teheté.

BÁRÓ. Ő ember, 's embertől minden kitelik.

DOKTOR. Most, midőn 500 tallérral bír —

LENTEN. De azon sietség, hogy váltóját kész pénzzé tegye, előttem még is igen szükségtelennek tetszék.

SOPHIE. Pfuj, Lenten! illy szeretetlenül gondolkozni.

DOKTOR. Talán sürgetős adósságai vannak, mellyek rögtöni fizetést kívánnak.

LENTEN. Hm!

BÁRÓ. Megnézte-e jól az asszony?

LENTEN. Mihelyt az asztaltól fölkeltek, Konrád a' kanalat és asztalkendőt mingyárt kereste.

BÁRÓ. Nem hihető — de még is lehetséges.

DOKTOR. Egy tiszt, báró úr! kinek szive van — pénze van —

LENTEN. Tehát valamelly tolvaj-lidércz-nek kell a' házban lenni.

SOPHIE (halkan Lentenhez.) Örökre megsza-
kad a' barátság köztünk, ha nem hallgat.

BÁRÓ. Igen, igen; lidércz uram űzé e'
tréfát.

DOKTOR. Hát más sejtés nem volna?

BÁRÓ. Minő?

DOKTOR. Sejtést mondok én, nem való-
színűséget. — Hátha a' zászlótartót akarnák
gyanuba hozni?

LENTEN. Ezt nem tenné sem Ön, sem
a' báró úr, sem a' kisasszony — tehát vagy
a' kapitány, vagy én —

DOKTOR. Én senkit sem vádolok — csak
lehetőségekről van a' szó.

SOPHIE. Kedves atyám!

BÁRÓ. Távozzatok most! Hagyjatok ma-
gunkra.

SOPHIE és LENTEN (elmennek.)

HARMADIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR.

DOKTOR. Csudálom, báró úr, hogy egy dőre vén asszony' fecsegése megindíthatja!

BÁRÓ. Mennykőbe! hát mondom én, hogy hiszem? — csak azt mondom, hogy lehetséges.

DOKTOR. Nem is lehetséges.

BÁRÓ. Oh, csak hallgason védelmezésével! — Ha tapasztalásommal birna, máskép gondolkoznék az emberekről.

DOKTOR. Hálát adok Istennek, hogy azal nem birok. — Ámde, kedves báró! szavai 's cselekedetei nem egyeznek meg. — Ön olly emberszeretőleg beszél, 's a' szükölködőt a' legtitkosabb rejtekben is fölkeresi. —

BÁRÓ. Mert bolond vagyok — mert szívem gyöngébb, mint eszem. — Mindazáltal híven megtartottam eskümet, hogy egy emberi teremtménnyel sem teszek közvetlenül jót.

DOKTOR. 'S az által magát néhány bol-dog pillanattól fosztotta meg.

BÁRÓ. Adjatok meg bár az embernek minden jeles tulajdonságot; a' költésztől ki-kürtölt háladatosság még sincs meg természetében, — ezt én tapasztalám. Miért tudassam tehát jótéteményimet, holott hálára számot nem tartok, egyszersmind megóvom magamat, hogy meg ne csaljanak? — No-sza, doktor! ki senkiről sem tesz-fől rosszat, hallja csak történetemet, 's aztán csudálkozzék — úgysszinte szenvedésem' okát is — de meg ne utáljon; én azért meglakoltam.

DOKTOR. Ha hibázott, néhány hálás köny fog Önért amott szólani. (Égre mutat.)

BÁRÓ. Atyám' halála után tetemes vagyont nyerék örökségül — öcsémé az lőn, mit a' fiatalabb testvérek kapni szoktak. Egy nőszemélylyel ismerkedém meg — erény volt egyetlen gazdagsága. Számtalanszor hijában iparkodván ettől megfosztani, házasságról beszélék. Anya 's leány rendkívül örvendének! Házassági egyezmény iratott, a' menyekző' ideje meghatároztaték — de — néhány nappal előtte, éltémnek legboldogtalanabb perczenetében, győződelmeskedém Karolina' erényén, 's mingyárt azon gondolat támada bennem, hogy örökre elhagyjam. Meghatalma-

zám öcsémet, hogy minden jószágomat pénz-zé tegye, 's kövessen Franciaországba.

DOKTOR. Egek!

BÁRÓ. A' büntetés nyomban követett. — Öcsém jelenté, hogy Karolina aztán csakhamar eltűnt; ő pedig utját különféle ürügy alatt halasztgatá. Egyszerre kimaradnak pénzeim — írok, 's végre azon tudósítást veszem, hogy jószágaim eladattak, öcsém pedig megszökött. Adósságaim voltak, fogságba vettem; de visszanyertem szabadságomat, midőn megtudták, hogy én nem csaló, hanem csalatott vagyok — és így koldus valék.

DOKTOR. Szegény ember!

BÁRÓ. Háború ütött ki; hadi szolgálatba állék, 's tíz év alatt közkatonából kapitány-nyá lettem. Generálom, kinek életét háromszor mentém meg, karjaim között mult ki, 's tetemes vagyonának örökösévé tett.

DOKTOR. Különös sors!

BÁRÓ. Kiléptem a' katonaságból 's egész Németországot bekalandozám, hogy Karolinát fölkeressem 's vétkemet jóvá tegyem. Nem akarom elbeszélni, hányszor csaltak meg jószívűségemért a' leggyalázatosabb módon 's tetemes summákban! — Csak nyolcz év előtt

menekvém meg a' felsőség' segedelme által a' koldus-bottól. — Elég az: végre fogadást tevék, hogy a' világ előtt magamat igen keményszivűnek színlem; de titkon szívem' hajlandóságát követem, 's egy nyomorultat sem hagyok szűkölködni. — Oh, ha tudná, milly bajos gyakorta nekem e' szerepvitel!

DOKTOR. Erről vannak bizonyágaim. — 'S minden fáradozásai mellett sem találta fel Karolinát?

BÁRÓ. Nem — ő bizonyosan megholt.

DOKTOR. De meg nem foghatom, mikép Sophie — Ön' leánya —

BÁRÓ. Ah uram! ő — az én leányom, 's hogy Karolina' sorsától megőrizzem 's neki egy derék férjet adjak, ez egyetlen gondom. — A' zászlótartót képzelém e' férfinak — ő szegény, 's ez nekem jogot adott háladatosságára. — De szégyenlem — az alacsony-lelkű! —

NEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. KONRÁD.

KONRÁD. Doktor úr, méltóztatnék mingyárt a' titkos tanácsnokhoz a' szomszédságba menni, igen rosszul van.

DOKTOR. Mingyárt.

KONRÁD (elmegy.)

DOKTOR. Az emberiség végett, ne hirtelenkedjék — a' felvilágosítást hagyja az időre. Én nem sokára viszont itt leszek. (Elmegy).

BÁRÓ. Én öcsémet becsületes embernek tartám — még is gazember volt, az emberiség végett — Hm, hm! Emberiség! emberiség!

ÖTÖDIK JELENÉS.

BÁRÓ. SOPHIE. LENTEN.

SOPHIE (halkan.) Oh Lenten! azt Önnek soha se' bocsátom meg.

LENTEN (halkan.) Kisasszony, teljes szívemből kívánom, hogy hibáztam legyen.

SOPHIE (halkan.) Atyám milly boszús! — csupán gyanuból.

BÁRÓ (magában.) Emberiség! — Mi tett engem kissé emberivé? — hogy 22 év előtt gazember voltam.

HATODIK JELENÉS.

VOLTAK. ZÁSZLÓTARTÓ.

SOPHIE. A' zászlótartó jó, kedves —

BÁRÓ. Hallgasson. Doktor! semmit sem akarok többé hallani.

SOPHIE. Kedves papám!

BÁRÓ (körültekint.)

ZÁSZLÓTARTÓ. Báró úr! szégyennel ismerem meg, hogy tovább voltam adósa — mintsem akartam. Engedje meg, kérem, hogy legalázatosabb köszönettel — (Kihuzza erszényét 's pénzt olvas a' báró' elibe.)

BÁRÓ. Minő adósság?

ZÁSZLÓTARTÓ. A' lakbér szobámért. (Magában.) Lássuk, nem árulja-e el magát.

BÁRÓ. Aha! — igen helyesen. Rend és pontosság dicséretre-méltó tulajdonságok fiatal emberben.

ZÁSZLÓTARTÓ. Nagyon fájlalám, báró úr, hogy előtte e' tulajdonságokat ki nem tün-tethetém — 's ha egy igen ritka szerencse nem ér, kénytelenítettem volna jóságára 's kiméletére hívatkozni.

BÁRÓ. Hogyhogy?

ZÁSZLÓTARTÓ. Hát nem beszélte el a' nagyságos kisasszony? —

BÁRÓ. Nem; semmit.

ZÁSZLÓTARTÓ. Hogy egy nevezetlen barátom 100 Lajos - aranyról szóló váltót aján-dékozott.

BÁRÓ. Hm! hát vannak még a' világon illy bolondok?

ZÁSZLÓTARTÓ. Oh, ne nevezze, kérem, a' legfőbb emberi erényt bolondságnak! (Némi keserrel.) Jaj azon embernek, kiben nincs jó-tevőség' érzelme!

BÁRÓ. De még inkább jaj azon embernek, ki ama' ritka tapasztalást teszi, hogy a' jól-tevőség 's emberiség nem mese, 's még is ugyanakkor alacsonságra vetemedik!

SOPHIE (halkan Lentenhez.) Oh Istenem! —
itt látja, mit cselekedett. (Elmegy.)

HETEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. ZÁSZLÓTARTÓ. LENTEN.

ZÁSZLÓTARTÓ. Ezt lehetlennek tartom.

BÁRÓ. Lehetlennek? — Egy esetet beszélek, melly velem ifjúkoromban történt. Mintegy 18 év előtt egy fiatal emberrel ismerkedtem meg, ki — ki ügyvéd volt. Sokat csevegett a' feddhetlenségről — szegény vala — röviden: megkedvelém 's neki egy drága gyűrűt ajándékoztam. — 'S az nap — midőn nálam ebédelt, ellopott tőlem egy órát. — Mit mond erre?

ZÁSZLÓTARTÓ. Itt az a' kérdés, báró úr, vetemedhetik-e alacsonyságra az, kinek szívében emberiség' 's jóltevőség' érzeleme van? — Ez egy alacsony gazember' képe volt. —

BÁRÓ. De, az ördögbe! hisz annyit csevegett becsületről 's nemesszívűségről. — (E' beszéd közben zsebkendője után nyúl, 's az asztalkendőt a' kanállal együtt húzza ki zsebéből, megnézi azo-

kat 's asztalra veti, megcsókolja a' zászlótartót, szemeit törli 's a' mellékszobába megy.)

NYOLCZADIK JELENÉS.

Z Á S Z L Ó T A R T Ó. L E N T E N.

LENTEN (veszi az asztalkendőt 's kanalat, bámulva veszteg áll.)

Z Á S Z L Ó T A R T Ó (a' báró után nézve.) Mi ez?
— Menjen csak utána, Lenten asszony! —

LENTEN (sír, megcsókolja a' zászlótartó' kezét 's elmegy.)

KILENCZEDIK JELENÉS.

Z Á S Z L Ó T A R T Ó (egyedül.)

(Csudálkozva áll helyében.) Már ez, Istenemre mondom! különös jelenés! — A' báró' változásai talán csak nem hatnak az öreg asszonyra is. — Különös! — ezen beszéd — a' hirtelen átmenés — 's az asszony egyedül hagyja! — (Aggódva.) Hátha a' báró — meg

kell nézmem. (A' mellékszoba' ajtaja felé megy.) Féjével kezére támaszkodik 's nyugottnak lát-szik. — De én még is inkább — (Az ajtó-hoz megy.)

TIZEDIK JELENÉS.

ZÁSZLÓTARTÓ. SOPHIE. LENTEN.

ZÁSZLÓTARTÓ. Nagyságos kisasszony!

SOPHIE. Oh kedves, kedves zászlótartó!
— vajha szabad volna — vajha tehetném —
atyámhoz kell mennem. (Menet közben Lentenhez.)
Oh te istentelen! látod-e most? (Elmegy.)

ZÁSZLÓTARTÓ. Kérem, Lenten asszony!
mondja meg, — mire véljem a' bárónak 's.
Önnek iménti változásait?

LENTEN (megilletődve és zavarodva) — Zász-lótartó úr! azon történet — mellyet Önnek a' báró beszélt — illeti meg őt; mert — a' háladatlan-ság — 's én olly nagy részt ve-szek benne, mert — mert azt hiszem, hogy betegségét embergyűlölete okozza. (Hamar a' mellékszobába megy.)

ZÁSZLÓTARTÓ. Egy emberről valamennyire húzni következtetést! — Ah! — ez nem csekély gyöngesége az emberi természetnek.

TIZENEGYEDIK JELENÉS.

KAPITÁNY. ZÁSZLÓTARTÓ.

KAPITÁNY. Nem Sophie kisasszony jött a' szobába?

ZÁSZLÓTARTÓ. Atyjánál van.

KAPITÁNY. Beszért Ön vele?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem; csak keresztülment a' szobán; úgy tartom, a' báró ismét rosszul van. — Megengedi Ön, hogy egy pár szót mondhassak?

KAPITÁNY. Igen szívesen.

ZÁSZLÓTARTÓ. Kapitány úr! engem minap egy nagy zavarból kimenteni szíveskedett — felettébb örvendek, hogy szavamat tarthatom.

KAPITÁNY. Kérdezhetem, mit akar ezzel mondani?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nekem becsületes képemre 200 tallért kölcsönözött, melyeket most

legforróbb köszönettel fizethetek le. (A' pénzt leolvassa.)

KAPITÁNY (magában.) Mi ördög! most ugyan magakadtam. Bárcsak befogtam volna számat! — (Fenszóval.) Ha illetlen nem volna, bátor-kodnám kérdezni —

ZÁSZLÓTARTÓ. Mikép jutottam pénzhez, úgy-e! Oh kedves kapitány úr, igen szívesen! Kész vagyok azt barátimnak és ellenségimnek — ismerősnek 's idegennek elbeszélni. Végre jóltévőmnek meg kell tudnia forró hálámat — végre egy illy szép tett' szerzőjének ki kell nyilvánítani 's minden nemes lélek' hódulatát elfogadni.

KAPITÁNY. Olly kíváncsivá tesz — kérdezhetem —

ZÁSZLÓTARTÓ. Ma reggel, midőn itt a' kisasszonynál valék —

KAPITÁNY. Egyedül volt vele?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem; Lenten is jelen volt. — Ma, a' hónap' elején — midőn hitelezőim zaklattak — 's pénz nélkül — hitel nélkül valék — ma, midőn pénzre 's hitelre olly nagy szükségem volt, egy nevezetlen 100 Lajos-aranyat ajándékoz.

KAPITÁNY (magában.) Bizonyosan a' doktor.

ZÁSZLÓTARTÓ. Oh ha azon nemes férfi tudná, melly időben, melly szükségben tett jót velem!

KAPITÁNY. Talán nem is olly igen nagy jótétemény az, mint gondolja!

ZÁSZLÓTARTÓ. Ez épen a' báró' beszéde! — Oh ti kemény lelkek! kik a' becsületes emberben kételkedtek. — Vegye-föl pénzét, kedves kapitány úr, köszönetemmel együtt.

KAPITÁNY. Úgyde — hát eljött már a' fizetés' ideje? —

ZÁSZLÓTARTÓ. Igen, mivel fizethetek.

KAPITÁNY. Nincs többé szüksége a' pénzre?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nincs, kedves kapitány úr, adósságaim mind ki vannak fizetve. — Vegye-föl —

KAPITÁNY. Uraságod' kötelezvénnye nincs nálam.

ZÁSZLÓTARTÓ. Semmit sem tesz, nekem több bátorságom van Önben, mint Önnek bennem.

KAPITÁNY. Nem vehetem föl.

ZÁSZLÓTARTÓ (nyájasan.) Kapitány úr! — én tiszt vagyok, mint Ön, alamisnát el nem fogadhatok.

TIZENKETTŐDIK JELENÉS.

VOLTAK. LENTEN ASSZONY.

LENTEN. Kérem, kissé lassan beszéljenek, uraim! mert a' báró úr alszik.

KAPITÁNY. Nála van a' kisasszony? —

LENTEN. Igenis.

KAPITÁNY. Nem jó hamar ki.

LENTEN. Nem; mivel a' báró nem maradhat egyedül, nekem pedig dolgom van.
(Kimegy az ajtón.)

TIZENHARMADIK JELENÉS.

KAPITÁNY. ZÁSZLÓTARTÓ.

ZÁSZLÓTARTÓ. Még egyszer kérem, kapitány úr!

KAPITÁNY. Én! — de a' patvarba! ha jól megfontolom, kötelességem, Önnek a' dolgról fölvilágosítást adni. Nemde, kívánja azon barátot ismerni, ki a' 100 Lajos-aranyat ajándékozta?

ZÁSZLÓTARTÓ. Mit? hát tudja? —

KAPITÁNY. Csak lassan! — Ma reggel ide jöven, a' bárónak elbeszéltem uraságod' tegnapi esetét, 's igazat szólván, kárhoztattam, hogy a' generálnak olly röviden válaszolt, 's imígy magának előléptetése' útját elzárta.

ZÁSZLÓTARTÓ. Ám maradjon az inkább teljes éltemben zárva, mintsem alacsonyság által nyissam meg.

KAPITÁNY. Hát alacsonyság az? —

ZÁSZLÓTARTÓ. Térjünk a' fődologra, kedves kapitány úr!

KAPITÁNY. Én egy szót szökteték ki a' 200 tallerról —

ZÁSZLÓTARTÓ. Az nem volt szép, kapitány úr!

KAPITÁNY. Becsületemre! nem rossz szándékból. — Mint mondtam, a' tegnapi eset végett boszankodtam Önre. — Röviden: a' doktor a' 200 tallért erővel tolta rám, 's azt mondotta, hogy Önnek egy rokonától olly rendelést vett, miszerint' adósságát titkon fizesse meg.

ZÁSZLÓTARTÓ. Rokontól?

KAPITÁNY. Most már Ön is eltalálhatja, honnan jön ama' 100 Lajos-arany.

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem; Istenemre mondom! nem! olly kevésbé, mint azt tudom, hogy nincs e' világon több egy rokonomnál, ki szerencsétlenebb 's nyomorúbb nálam.

KAPITÁNY. Miként tettei magát! Hát semmit sem tudna rokonáról Svécziában?

ZÁSZLÓTARTÓ. Svécziában?

KAPITÁNY. Csakugyan nem? — Tehát igen szeretem, hogy a' dolgot fölfedezém.

ZÁSZLÓTARTÓ. Svécziában!

KAPITÁNY. Most már bocsássa meg, kérem, hirtelenkedésemet a' 200 tallér végett.

ZÁSZLÓTARTÓ. Szívesen! — váratlan felvilágosodás! —

TIZENNEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. DOKTOR. LENTEN ASSZONY.

DOKTOR. Reménylem, e' példa tanuságul fog szolgálni, Lenten asszony!

LENTEN. Valóban fog is, doktor úr!
(A' mellékszobába megy.)

KAPITÁNY (ki azalatt az órára nézett.) A' patvarba! már 4 óra! a' generálhoz kell men-
nem. — Ön van itt, doktor úr? Magatokra
hagylak uraim! Sok beszédetek van egymással.
(Elmegy.)

TIZENÖTÖDIK JELENÉS.

ZÁSZLÓTARTÓ. DOKTOR.

DOKTOR (magában.) Elárult volna?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem kecsegtetém magam',
hoggy részem van barátságában, doktor úr!

DOKTOR. Én barátja vagyok az egész vi-
lágnak; de kivált egy illy nemes fiatal em-
bernek.

ZÁSZLÓTARTÓ. Szégyenlem, hogy nem tu-
dom, mi által viszonzozhatom azt.

DOKTOR. Barátságomat? — önmagáé ál-
tal. — De előbb alkalmat kívánok, azt meg-
érdemelni.

ZÁSZLÓTARTÓ. Köszönettől akar megki-
mélni, nagylelkű férfiú!

DOKTOR. Hogy hogy? — Ön nekem kö-
szönettel tartoznék? — 's miért? —

ZÁSZLÓTARTÓ. Ha nem, úgy előttem olly dolgot akar eltitkolni, mellytől rám nézve minden függ.

DOKTOR. Nem értem.

ZÁSZLÓTARTÓ. Tehát világosabban kell beszélnem. — Ön Alsing kapitánynak érettem 200 tallért fizetett.

DOKTOR (magában.) Átkozott!

ZÁSZLÓTARTÓ. Kérem, kimélje' meg magát minden mentegetődzéstől. Én azt magától a' kapitánytól tudom.

DOKTOR. Annál disztelenebb a' kapitányra nézve!

ZÁSZLÓTARTÓ. Kérem az egekre! ne titkolja clőttem. — Én Ön 's minden ismerősöm előtt rejtély vagyok.

DOKTOR. Valóban az.

ZÁSZLÓTARTÓ. Ön megfejtheti.

DOKTOR. Hogyhogy?

ZÁSZLÓTARTÓ. Ki bizta meg Önt, hogy a' 200 tallért érettem kifizesse?

DOKTOR. Zászlótartó úr —

ZÁSZLÓTARTÓ. Ön a' kapitánynak azt monda, hogy egy rokonom Svécziában —

DOKTOR. Egy rokona Lapponiában — mondtam volna inkább, csakhogy kérdései elől kitérhessek.

ZÁSZLÓTARTÓ. Szintígy az enyéim elől is?

DOKTOR (magában.) Teljességgel nem fedezhetem föl neki az igazat.

ZÁSZLÓTARTÓ. Doktor úr! kifizette Ön, érettem a' 200 tallért?

DOKTOR. Ezt nem tagadhatom.

ZÁSZLÓTARTÓ. Így tehát a' 100 Lajos-aranyat is Ön által kaptam.

DOKTOR. Száz Lajos-arany? — erről semmit sem tudok.

ZÁSZLÓTARTÓ. Lehetlen! Illy két ember — 's ugyanazon időben — lehetlen!

DOKTOR. Ugyan nem tenné-e ki uraságod' jóltevője magát azon veszélynek, hogy kitudódik, ha kettős úton járna.

ZÁSZLÓTARTÓ. Meglehet. — De mit Ön a' kapitánynak monda, mondja azt nekem még egyszer. — Vannak nekem rokonim Svécziában?

DOKTOR. E' kérdésre nem felelhetek 's nem is szabad felelnem.

ZÁSZLÓTARTÓ (hívvel.) Kérem az egekre, doktor úr, feleljen. Egy személynek, ki éj-

jel nappal fohászt sajtol ki Istenhez belőlem, szerencséje függ ettől.

DOKTOR (álmélkodva.) Zászlótartó úr! világossabban szóljon — 's én majd beszéllek.

ZÁSZLÓTARTÓ. Azt nem tehetem — nem szabad tennem. Egy eskü köti le nyelvem. — Oh ha szabad volna szólanom. Ön velem együtt könnyezne! Csak az — ha vannak rokonim, úgy könnyíthetek egy, nekem örökké kedves személy' sorsán, ki most — Oh Istenem! —

DOKTOR. Most már szólnom kell. — Nem, Zászlótartó úr, a' baráti segély ezen városnak egy becsületes lakosától jó. — Svécziai rokonát csak azért nevezém, hogy a' kapitányt a' gyanításnak minden nyomától megfosszam.

ZÁSZLÓTARTÓ (fájdalmát elfojtva.) Helyesen! — A' nyomorultra legkisebb remény se sugározzék, különben nem nyomorult.

DOKTOR (magában.) A' bárónak, fájdalom! igaza van. Valamelly titkos szerebni kaland buktatja e' fiatal embert veszélybe.

ZÁSZLÓTARTÓ. Most már csakugyan mondhatom: én az vagyok.

DOKTOR. Önnek nevezetlen barátja —

ZÁSZLÓTARTÓ. Oh én esztelen! — Bocsáss meg, Isten! hogy zúgolódtam; hisz te néhány óra előtt nekem megmutatád, hogy csudálatosan segíthetsz. De ezen barát — nem szabad őt megneveznie?

DOKTOR. Nem.

ZÁSZLÓTARTÓ. Tehát Isten' áldása legyen jutalma! Nem akar köszönetet — jól van! Valahány nyájas tekintetű embert látok, mindannyiszor gondolom: ez az! — 's hálámat Istenhez küldöm.

DOKTOR. Talán nem sokára felfedezi magát uraságod előtt! — Most már Ön is engedje meg, hogy valamit kérddhessek.

ZÁSZLÓTARTÓ. Mit?

DOKTOR. Tudja, nemde, hogy orvos vagyok?

ZÁSZLÓTARTÓ. Igen.

DOKTOR. 'S boldogsága szivemen fekszik — Beteg Ön? — vagy azon orvosságok, mellyeket az udvari gyógyszerertárból hord, nem számára valók!

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem. (Magában.) Oh Istenem!

DOKTOR. Elég. — Bocsásson meg kandságomnak. — Ez javára volt.

ZÁSZLÓTARTÓ. Azt tudom. Hallgasson, kérem az egekre! hallgasson, doktor úr! — Tartozásom meg van fizetve.

DOKTOR. Ha a' gyógyszerekhez orvosra is van szüksége, kész vagyok szolgálni.

ZÁSZLÓTARTÓ (rendkívül megzavarodva.) Talán nem sokára uraságodhoz leszek kénytelen folyamodni.

TIZENHATODIK JELENÉS.

VOLTAK. BÁRÓ. SOPHIE. LENTEN.

BÁRÓ. Hah! hisz itt vannak. — Isten hozta, kedves zászlótartó! — Doktor! én igen igen édesen alutam, 's már, rég nem érzém magamat illy jól.

DOKTOR. Ez a' kijárás' következése. Csak minden nap így cselekedjék.

ZÁSZLÓTARTÓ (magában.) Hátha ő az! — A' doktor neki barátja.

BÁRÓ. Miért méléz, zászlótartó úr!

ZÁSZLÓTARTÓ (merően a' báróra nézve.) Szüntelen ismeretlen jóltevőmről gondolkozom.

BÁRÓ (magában.) Ki akarja venni belőlem.
(Fenszóval.) Az egy isméretlen bolond, én csak
a' mellett maradok — azonban bolondsága
Önnek javára szolgált.

ZÁSZLÓTARTÓ. Báró úr, kérem —

BÁRÓ. Mit akar ő alakoskodásával? —
Ha Önnek szívét, gondolkozását igazán ismeri — miért fosztja meg magát egy kelle-
mes pillanattól? vagy, mivel nem elég gaz-
dag, 's akkor inkább tartotta volna meg pénz-
ét; — ha pedig vagyonos, úgy csekélység,
mit Önért tett, 's nyilvános jele, hogy töb-
bet tenni nem akar.

ZÁSZLÓTARTÓ. Szerencse rám nézve, hogy
efféle magyarázatokhoz nem értek.

BÁRÓ. Ha pedig nincs tökéletesen meg-
győződve Önnek jó szivéről, — 's hogy Ön
nem saját vétke miatt szűkölködik — hogy
nem kicsapongásai juttaták arra, hogy má-
sok' segedelmére szoruljon, úgy nem egyéb
örülnél, ki pénzét eldobja, 's mind rossz,
mind jó embert egyaránt gyámolít.

ZÁSZLÓTARTÓ (magában.) 'S ezen emberre
gyanakodhatám!

DOKTOR (hallan a' báróhoz.) Ugyan szép di-
csérőbeszédet tart magának.

SOPHIE (halkan Lentenhez.) Atyját így hallani beszélni! — ez fáj!

ZÁSZLÓTARTÓ (halkan a' doktorhoz.) Miért nem orvosa Ön a' léleknek is? — E' férfibem-beri érzelmeket önteni, — ez mesterségének remeke volna.

BÁRÓ. Most beszéljünk más valamiről! — (Sophie- és Lenten asszonyhoz.) Hagyjatok magunkra.

TIZENHETEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. ZÁSZLÓTARTÓ. DOKTOR.

BÁRÓ. Látssa, kedves zászlótartó! én nem tartozom ugyan azon érzékeny lelkek közé, kik csupa jótékonyaságból a' magokét ablakon vetik ki; de — ugyan mit is akarék mondani! (Halkan a' doktorhoz.) A' partvarba! talán illetlen is lesz, hogy magam kínáljam meg a' leánynyal.

DOKTOR (halkan.) Hagyja ezt még abba —

BÁRÓ (halkan.) A' patvarba! hisz én ne-
ki nyomorú gyanumért elégtétellel tartozom,
's pedig tüstént.

DOKTOR (halkan). De nekem —

BÁRÓ. Csitt! — zászlótartó úr! — ugyan
mit is akarek mondani! —

DOKTOR (magában.) Így is jó. — Annál ha-
marébb világosságra jó.

BÁRÓ (magában.) Átkozott dolog! magam-
nak kínálni —

ZÁSZLÓTARTÓ. Báró úr olly nyugtalannak
látszik.

BÁRÓ. Igen; mert — ugyan mit is aka-
rek mondani. — Igen! zászlótartó úr! miért
nem igyekszik szerencsáját jó házasság által
előmozdítani?

ZÁSZLÓTARTÓ. Házasság által? — Én, ki
magamat is alig vagyok képes eltartani?

BÁRÓ. Én jó házasságot mondek; — nőt,
kinek pénze van.

ZÁSZLÓTARTÓ. 'S hozzám jőne az? én
hozzám?

BÁRÓ. No's, miért nem? sok bolond van
a' világon.

ZÁSZLÓTARTÓ. Báró úr —

BÁRÓ. Lássa, már is találkozott egy bolond, ki Önnek harmadik kéz által pénzt ad, 's köszönetet sem kíván — milly könnyen találkozhatik egy másik bolond, ki saját, vagy testvére' leányát jó kelengygyel karjai közé veti! — (Magában.) No ha még most sem veszi észre —

ZÁSZLÓTARTÓ. Báró úr!

BÁRÓ. Aztán bucsút venne a' katonaságtól, 's keveset gondolna a' generál' ellenkedésével.

ZÁSZLÓTARTÓ (magában.) Nem tudom, mit gondoljak.

BÁRÓ (halkan a' doktorhoz.) Világosabban már csakugyan nem szólhatok.

DOKTOR (magában.) Ugyan mi lesz ebből!

BÁRÓ. No's, zászlótartó úr, nem felel!

ZÁSZLÓTARTÓ. Mit felelhetek illy szép álmra? — Föltéven, hogy csakugyan találkoznék illy nagylelkű férfiú, bátorkodnám-e az első ajánlást tenni, a' nélkül, hogy alacsony haszonkeresés' gyanujába essem?

BÁRÓ. Úgyde azt is sok volna kívánni, hogy az maga kínálja meg leányával.

DOKTOR. Az atya e' tartózkodásból azt következtethetné, hogy Önnek szíve már nem szabad.

ZÁSZLÓTARTÓ. Milly hamis következtetés fogna ez lenni!

BÁRÓ. Tehát szíve még egészen szabad?

ZÁSZLÓTARTÓ (megfogja a' báró' kezét.) Nem, báró úr, szívem a' legnemesebb férfiú' leányát szereti.

BÁRÓ. Talán csak nem gondolja, hogy én vagyok azon férfiú?

ZÁSZLÓTARTÓ (elereszti a' báró kezét.) Ha nem Ön az, úgy szívem többé nem szabad.

BÁRÓ. Én vagyok kedves ifjú, én vagyok! Leányom tiéd. (Az ajtóhoz szalad.) Hallod-e, Sophie, Sophie!

ZÁSZLÓTARTÓ. Ébren vagyok - e, vagy álmodom!

DOKTOR (magában.) Az ördög igazodhatik el ezen!

ZÁSZLÓTARTÓ (a' báró kezét megcsókolja.) Nekem adja Sophiet? nekem? nekem?

BÁRÓ. Neked — neked, fiam!

ZÁSZLÓTARTÓ (veszteg áll örvendetes kábultságban.)

TIZENNYOLCZADIK JELENÉS.

VOLTAK. SOPHIE, LENTEN ASSZONY.

BÁRÓ. Leány! menyasszony vagy.

SOPHIE (örvendőve.) Menyasszony?

BÁRÓ. A' vőlegény mindjárt itt lesz.

SOPHIE (zavarodva.) Mindjárt itt lesz?

BÁRÓ. Igen, a' kapitány.

SOPHIE (sikoltva.) A' kapitány?

BÁRÓ. Igen; — mi bajod?

SOPHIE (megfogja a' báró kezét.) Oh papa! hát halálra akar kérdeztetni?

BÁRÓ. Úgyde hátha a' zászlótartó volna?

SOPHIE (szemérmesen.) A' zászlótartó?

BÁRÓ. Őt talán te kérdeznéd halálra. Akarod őt?

SOPHIE. Atyám' akarátja az én törvényem.

BÁRÓ. Ihol van hát. (Összeadja őket.)

ZÁSZLÓTARTÓ (öröm miatt magán kívül.) Báró úr! — kisasszony! — álom-e ez? Oh én legboldogabb ember! Nekem, koldusnak Ön' leányát? — Nagy isten! mit fog ő erre mon-

dani? Tudnom kell — atyám! kedves Sophiem! — nem sokára viszont itt leszek.
(Elszalad.)

TIZENKILENCZEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR. SOPHIE. LENTEN.

BÁRÓ. Az ördögbe! micsoda ostobaságot fecseg ez itt?

SOPHIE. Elszalad a' nélkül, hogy hozzám csak egy okos szót is szólna.

LENTEN. Egy más nőszemélyről beszélt valamit.

BÁRÓ. Hm! az öröm megbódítá.

DOKTOR (halkan a' báróhoz.) Magaviselete ugyan minden esetre megfejthetlen előttem; de még is valamit fölfedeztem —

BÁRÓ (halkan.) No's? ugyan mit?

DOKTOR (halkan.) Ezt leánya' jelenlétében nem mondom meg, menjünk írószobájába.

BÁRÓ. Nem bánom.

DOKTOR ÉS BÁRÓ (az írószobába mennek.)

HUSZADIK JELENÉS.

SOPHIE. LENTEN ASSZONY.

SOPHIE. Megfoghatod-e ezt, kedves Lenten?

LENTEN. Némileg.

SOPHIE. 'S hogyan?

LENTEN. Nem akarom édes szendergéséből fölébreszteni.

SOPHIE (szomorúan.) Tehát azt véled, hogy engem nem szeret?

LENTEN. Bizonyosan szereti.

SOPHIE. No's? hisz ez minden, a' mit kívánhatok.

LENTEN. De egyedül Önt szereti-e?

SOPHIE. Úgyde kettőt szeretni egyszerre!

LENTEN. Oh, illy fiatal ember' szívében háromnak is van helye!

SOPHIE. Ha még mást is szeret, úgy nekem nem kell.

LENTEN. Megosztott szív nem is irigylendő birtok.

SOPHIE. Pedig, úgy el volt ragadtatva —

LENTEN. Mivel szereti Önt, ismét csakhamar nyugtalan lön, midőn meggondolá, hogy régibb szövetség tartja lekötve. — Ugyan mit is jelenthetett mást e' fölkiáltás: „Nagy isten! mit fog ő erre mondani?“ —

SOPHIE. Bárcsak atyám a' becsületes parasztok közt hagyott volna! —

LENTEN. Ott is járhatott volna így. Parasztok közt is vannak leányok, kik korábban szeretnek, mintsem kellene; ott is vannak könnyelmű ifjak, kik egynél több leányt tartanak szépnek.

SOPHIE (bosszúsan.) Én nem is megyek férjhez.

LENTEN. Ezt atyja nem fogja megengedni.

SOPHIE. Ha ő parancsolja, kénytelen vagyok.

LENTEN. Előbb szeretnie sem kellett volna.

SOPHIE. Te igen együgyűen beszélsz. Hát akartam én? hát nem voltam kénytelen? — Ez iránt szivemet kérdezd 's attól kérj magadnak feleletet.

LENTEN. Kisasszony!

SOPHIE. Megyek a' kertbe. — Az átkozott rejtek! (Elmegy.)

LENTEN. Jó leányka! — illy fölfedezést tehetni — jobb a' menyekző előtt, mint után. (Elmegy.)

HARMADIK FELVONÁS.

(Szoba, mint az első felvonásban.)

ELSŐ JELENÉS.

BÁRÓ (hálóköntösben.) DOKTOR.

BÁRÓ. 'S a' legrosszabbat tevén föl — ha van is egy dulcineája, ki parányi fizetését elkölteni segíté — nem hagyná-e azt el könnyen Sophieért — 's nem hagyhatná-e el becsülettel?

DOKTOR. Én igen jól emlékezem minden szavára. „Ha vannak rokonim, úgy könnyíthetek egy, nekem örökké kedves személy sorsán.“ — Így nem szokott ember beszélni leányról, kit azonnal elhagyhat.

BÁRÓ. Hm, hm, hm!

DOKTOR. Megmondjam, mi az én véleményem?

BÁRÓ. No's?

DOKTOR. Attól tartok, hogy a' szegény bohó, titkos és szerencsétlen házasságra lépett.

BÁRÓ. Házasságra! 's engem egészen az odaajánlásig vitt — 's az ajánlást megköszönte, de nem fogadta el? Istenemre mondom! ezért vérével kell lakolnia.

DOKTOR. Azonnal így felpattanni! Kérem, vegye gondolóra egészségét!

BÁRÓ. De mit is fecseg előttem efféle dolgokról? — ekkor mindjárt eszembe jut, hogy katona voltam.

MÁSODIK JELENÉS.

VOLTAK. SOPHIE.

SOPHIE. Kedves papa! épen most hozá egy inas e' levelkét a' zászlótartónak.

BÁRÓ. Mi közöm hozzá!

SOPHIE (magában.) Gondolám, meg fogja engedni, hogy felbontsam.

BÁRÓ. Szereted a' zászlótartót, Sophie?

SOPHIE. Kedves papa!

BÁRÓ. Szólj!

SOPHIE. Atyám nekem rendelé őt: így kedvesebb is nekem, mint minden más.

BÁRÓ. De hátha semmi sem lenne az özszekeelésből?

SOPHIE. Miért ne lenne semmi belőle?
— E' levelkét —

BÁRÓ. Szeretnéd elolvasni?

SOPHIE. Sokat felvilágosíthatna előttünk

BÁRÓ. Alávaló pórleány!

SOPHIE (elfordúl és sír.)

BÁRÓ. Miért sírsz te?

SOPHIE. Atyám! hát már mindig kell e' szót hallanom? Miért taszított el magától; miért neveltetett kilencz évig távol magától póremberek közt?

BÁRÓ (magában.) Így van a' dolog legtöbb emberi cselekedettel — mindig balra magyaráztatnak.

SOPHIE. Anyát sem ismerve, ki szivem' 's elmém' képezte volna, naponként többet vesztek atyám' szeretetéből.

BÁRÓ. Ki mondja ezt neked?

SOPHIE. Azon nevezet, melyet atyám ad. —

BÁRÓ. Felejtsd el! nem történik többé.

SOPHIE (megcsókolja kezét.)

DOKTOR. Nem ismerték meg az inast ruhájáról?

SOPHIE. Nem; már tudakozódtam.

DOKTOR. Tudja-e, báró úr, a' zászlótartó' származását? — Ez iránt már ma délben akarám kérdezni.

BÁRÓ. Igen. Ő nemes származású; de szegény szüléit olly gyöngé korában veszté el, hogy alig emlékezik rájuk. Egy távol rokona vevé magához, 's már tizedik évében szolgálatunkba hozá. Rokona meghalt, 's a' jó ifjú 12 évi szolgálat után, az utóbbi háborúban kimutatott vitézsége által annyira ment, hogy most zászlótartó.

SOPHIE (ki azalatt a' levelkét folyvást minden oldalról nézdelé.) Ah, papám! Engedelmet, az isten' szerelméért, engedelmet!

BÁRÓ. Mi bajod?

SOPHIE. A' levelke —

BÁRÓ. No's?

SOPHIE. Felnyílt, a' nélkül hogy tudnám, miképen.

BÁRÓ. Átkozott!

SOPHIE. Én valóban oka nem vagyok —
nem is olvasom. — Ihol van, doktor úr!
(A' levelkét a' doktornak adja 's elszalad.)

HARMADIK JELENÉS.

BÁRÓ. DOKTOR.

BÁRÓ. Átkozott leány!

DOKTOR. Báró úr! szilárd meggyőződésből, hogy engem becsületes embernek tart, tanácslom: olvassa el e' levelkét.

BÁRÓ. Nem, doktor! ez gaz tett volna.

DOKTOR. Én nem tartom annak. Sem én, sem Ön nem nyitottuk fel; azonban meglehet, hogy felvilágosíthat bennünket —

BÁRÓ. Nem, doktor! én nem olvasom.

DOKTOR. Úgyde, báró úr —

BÁRÓ. Ha kandiségát el nem nyomhatja, ám olvassa; én pedig hallgatni fogok róla; — ez több, mintsem becsületes embernek cselekedni kellene. — Szót sem akarok hallani.

DOKTOR (olvassa magában.)

BÁRÓ (fel 's alá jár.)

DOKTOR. Engedje meg, kérem, hogy Önnek elolvassam.

BÁRÓ. Teljességgel nem.

DOKTOR. Olly dolgot tárgyz, melly —

BÁRÓ. Nem hallok.

DOKTOR. Ettől függ talán gyermekének szerencséje.

BÁRÓ. Tehát teljességgel rossz ember legyenek?

DOKTOR. Én magamra vállalok minden szemrehányást — minden következt. Hallgassa, kérem! (Olvas.) „Talán beteg, kedves „zászlótartó úr, hogy már 8 nap óta nem látom? Gyermekeim sohajtoznak Ön után. — „Lottikát alig vigasztalhatni. Károly pedig „teljességgel egy szót sem akar francziául „beszélni, míg Önt viszont nem látja. Minden esetre tudósítsa, kérem, alázatos szolgálóját B-t.“ — No's, mit mond erre?

BÁRÓ. Lottikát alig vigasztalhatni! — Ördög, pokol!

NEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. SOPHIE.

BÁRÓ. Mit akarsz?

SOPHIE (sohajtván). A' zászlótartó épen most jött haza. Ollyan volt, mint egy őrült — megfogá kezem', 's dühös hangon kiáltá: „Angyal! Téged én ne birjalak! — Átok! — átok!” — 's ezzel szobájába rohant.

BÁRÓ (a' levelkét elveszi a' doktortól és Sophienak adja.) Ihol; olvasd — olvasd!

SOPHIE (magában olvassa.)

DOKTOR. Elmenjek hozzá, 's beszéljek vele?

BÁRÓ. Nem; azt én teszem.

DOKTOR. Úgyde, báró úr —

BÁRÓ. Hiszi-e, hogy én ember vagyok?

DOKTOR. Igen.

BÁRÓ. Hogy tudok emberekkel bánni?

DOKTOR. E' helyzetben —

BÁRÓ. Hagyjon magamra.

DOKTOR. Azt nem tehetem.

BÁRÓ. Hagyjon, uram! ha nem akarja, hogy mindent elrontsak.

DOKTOR. Akarna! —

BÁRÓ. A' zászlótartóval egyedül lenni, egyedül! Ha titkai vannak, ezeket könnyebben ki fogja nyilatkoztatni egynek, mint kettőnek, 's engem érdekel a' dolog. A' mit én meg nem tudok, azt senki sem fogja kivenni belőle.

DOKTOR. Báró úr!

BÁRÓ. Én nem azért tártam fel Ön előtt szívemet, hogy útamban álljon.

DOKTOR (érzékenyen.) Mint tetszik (Elmegy.)

BÁRÓ (csöngget.)

ÖTÖDIK JELENÉS.

BÁRÓ. SOPHIE. LENTEN.

BÁRÓ. Mondja meg a' zászlótartónak, hogy kissé jőne le.

LENTEN (elmegy.)

SOPHIE (visszaadja a' levelkét.) Kedves papám! — minden kedvem elment a' férjhezmenéstől.

BÁRÓ. Eredj!

SOPHIE. A' doktor világosan megtiltotta,
Önt egyedül hagynom.

BÁRÓ. Most nem vagyok szórakozott. —
Menj, mondom.

SOPHIE (elmegy.)

HATODIK JELENÉS.

BÁRÓ.

(Fel 's alá jár; dörög, aztán egyszerre fölriad,
mintha valami jutna eszébe, — kezébe tollat vesz, széket
tesz asztalhoz, mintha írni akarna, aztán asztalhoz ül;
kihuzza zsebéből óráját 's több ízben rá tekint, aztán a'
székre ül 's úgy tesz, mintha le akarna vetkezni 's a' t.
E' néma - szerep közben jó a' zászlótartó.)

HETEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. ZÁSZLÓTARTÓ.

ZÁSZLÓTARTÓ (a' báró' lábaihoz borúl.)

BÁRÓ. Mi ez? mit akar?

ZÁSZLÓTARTÓ. Önnek térden köszönni meg azon drága ajándékot, melyet nekem akart adni.

BÁRÓ. Keljen föl! Szégyen, gyalázat! Katonának nem illik térdelni.

ZÁSZLÓTARTÓ. Mint ember teszlek köszönetet embertársaim' legnemesbikének.

BÁRÓ. Hát elveszi leányomat?

ZÁSZLÓTARTÓ (fél dühösen.) Nagy isten! van olly szerencsétlenség, melly az enyémhez hasonlítna?

BÁRÓ. No's?

ZÁSZLÓTARTÓ. Ha Önnel az országúton egy nyomorú találkozik, ki csonkult tagokkal koldúl alamizsnát, ezt boldogabbnak tartsa, mint engemet.

BÁRÓ. Egyenes választ várok. — Akarja Sophiet?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem lehet, nem szabad tennem!

BÁRÓ. Ördög, pokol! — 's még is elfogadta ajánlásomat?

ZÁSZLÓTARTÓ. Hát hihetém! — gyaníthatám én ezt? — Ha meg van sértve — nyomorúságom elégtételül szolgáland Önnek.

BÁRÓ. Ihol egy feltört levelke — de átkozott legyen Ön 's minden, ki engem arra képesnek tart — Sophie tette szórakozásában.

ZÁSZLÓTARTÓ (megnézi a' levelkét és zsebébe dugja.)

BÁRÓ. Olly hidegen veszi e' dolgot?

ZÁSZLÓTARTÓ. Miért ne? a' világon legcsekélyebb érdekű dolgot.

BÁRÓ. Rám nézve nem az; istenemre mondom, nem! Ama' nyomorú teremtmény oka gyaláztatásomnak.

ZÁSZLÓTARTÓ. Micsoda teremtmény?

BÁRÓ. Lottikája, kit alig vigasztalhatni.

ZÁSZLÓTARTÓ. No, egek! még csak illy gyanu' híával valék, mint ez. — Nem volt-e Ön elégszer Brenner tanácsnok' házánál?

BÁRÓ. Igen.

ZÁSZLÓTARTÓ. 'S elfeledte, hogy e' háznál két gyermek van: Károly és Lottika?

BÁRÓ. Nem; tudom.

ZÁSZLÓTARTÓ. No's tehát — (hévvel) :hogy alacsony lelkű ne legyek, senkit meg ne csaljak, becsületesen éljek, ezen gyermekeknek tanítást adok (dühvel) pénzért.

BÁRÓ (álmélkodik.)

ZÁSZLÓTARTÓ. Azon föltétel alatt, hogy titokban tartsák. Mert nem vagyok-e nemesember és katonatiszt? nem vagyok-e meggyalázva, ha kitudódik? — a' gyermektanítás csak polgári ember' foglalkozása. — Ámde bajtársimtól pénzt költsönözni, 's ha ők azt visszakérik, velök vívni — mindenki' játékában társ lenni, — ezért kevésbbé fognak engem kárhoztatni.

BÁRÓ. Térjünk a' dologra. Sophiet nem veheti el?

ZÁSZLÓTARTÓ. Bár tehetném! — Angyalok irigyenék szerencsémét.

BÁRÓ. E' szerint házas.

ZÁSZLÓTARTÓ. Én?

BÁRÓ. 'S pedig alávaló házasságban él — különben azt nem fogná titkolni.

ZÁSZLÓTARTÓ. Báró úr, hova gondol? — Én házas, 's még is leánya' kezét elfogadtam volna?

BÁRÓ. Mivel talán reménylé, hogy amattól egy darab kenyér által megválhatik.

ZÁSZLÓTARTÓ (felindulva.) Báró úr! (Magát mérsékelve.) Mi által bizonyítsam be, hogy gyanuja alaptalan? Kétkedik becsületemben — kinek becsülete nincs, épen olly kevés

vallása van; más bizonyítások pedig nem léteznek.

BÁRÓ. Minek a' bizonyítások? Mostani vonakodásának alapos okait kívánom, különben meg vagyok gyalázva.

ZÁSZLÓTARTÓ. Hát tudom én azokat? — Istenemre mondom! nem tudom. Csak néhány napig váraкоzzék — fel kell világosodni, a' szörnyű titoknak fel kell világosodni, vagy súlya alatt le roskadok.

BÁRÓ. Ha csak egy hajszálnyival birnék kevesebb emberismérettel, átkozott legyek, ha e' ficzko meg nem győzne a' felől, hogy becsületes ember.

ZÁSZLÓTARTÓ. Ficzkó! — mérsékelje magát, vagy —

BÁRÓ. Mérsékelni? illy megbántás után? — Leányom iránti szerelme világos volt — jószívű dőreségem vele megkínálá — Ön a' legnagyobb öröm' jeleivel fogadá el, 's most —

ZÁSZLÓTARTÓ. Szánni fogna, ha okait tudná —

BÁRÓ. Égen 's földön nincs ok, melly által illyesmit szépíthetne.

ZÁSZLÓTARTÓ. Tudja-e mi az eskü?

BÁRÓ. Szappanbuborék illy szájban.

ZÁSZLÓTARTÓ (magában.) Adj nekem mér-
séklet, én istenem!

BÁRÓ. Most már nyilván látom, hogy
néha örült vagyok! — Azon embernek aka-
rám leányom' adni — azon embernek, ki
nem szégyenel a' legutolsó kézműveseknek
adósukká lenni, 's aztán point d'honneur-
ből vonakszik generáljának egy jó szót adni,
hogy becsületesen élhessen a' világon.

ZÁSZLÓTARTÓ (menni akar; a' báró utját állja.)

BÁRÓ. Ki egy agg katonát meggyalázni
mer, egy agg katonát, ki előbb szagolt lő-
port, mint neki fogai nőttek volna —

ZÁSZLÓTARTÓ. Utólszor kérem az egek-
re, ne felejtkezzék meg, hogy tiszt vagyok.

BÁRÓ. Gazember vagy, nem tiszt.

ZÁSZLÓTARTÓ (dühösen kardot ránt.) Menny-
beli isten! Elégtételt nyomorult, vagy —

BÁRÓ. Ördög, pokol! magkapod, meg-
kapod. (Írószobájába fut.)

NYOLCZADIK JELENÉS.

ZÁSZLÓTARTÓ.

(A' kardot elhajítja, magát pedig egy székre veti.)
 Nagy isten! mit tevék? — Nyomorult! —
 hát elfelejthetted, ki' számára kell élted' meg-
 tartanod? — Legalább azt tehetném — igen,
 ezt tehetem. — Halálom jótét lesz. (Asztalhoz
 ül és ír, aztán kardját kezébe veszi.)

KILENCZEDIK JELENÉS.

ZÁSZLÓTARTÓ. BÁRÓ

(formaruhában, meztelen kardot tartva kezében.)

BÁRÓ. Itt vagyok! — Istenemre mon-
 dom; ez életben többé soha sem fogsz egy
 agg katonától elégtételt kívánni.

ZÁSZLÓTARTÓ. Tartózkodjék minden sér-
 tegetéstől. Engem olly lépésre kényszerített,
 melyet vissza nem huzhatok.

BÁRÓ. Semmi késedelem többé!

ZÁSZLÓTARTÓ. Ámde ha lelke bármelly parányi emberi érzésre képes, teljesítse egy kérésemet.

BÁRÓ. Állj ki! vagy —

ZÁSZLÓTARTÓ. Olly igazán, mint hogy kegyelmet reménylek istentől — kész vagyok megvívni — (asztalra teszi kardját.) de nem előbb, mintsem kérésem' teljesítette.

BÁRÓ. No's? Halljam hát az ördögbe! —

ZÁSZLÓTARTÓ. Irja alá nevét e' kötelezvénynek — ha elesem, adja által, a' kihez intézve van.

BÁRÓ (dühösen.) Te engem bolonddá akarsz tenni? — A' te teremtményednek adjak én pénzt? —

ZÁSZLÓTARTÓ. A' kötelezvény Ön kezeiben marad. Ha ama' személyt legbensőbb szánakozására, tiszteletére méltónak nem találja, tépje - szét.

BÁRÓ. Fogd a' kardot —

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem előbb, míg alá nem írja. — Szúrjon — öljön. — Akkor is fel fog ama' személy Önnek mindent világosítani.

BÁRÓ. Te meg akarod bűnti véretem; de nem éred czélodat — alá irom. De mielőtt fizetnék, meg fogom nézni. (Aláírja a' kötelezvényt.)

ZÁSZLÓTARTÓ. Ihol a' lakczím (adresse!)
— tegye el. —

BÁRÓ (olvas.) „Hellbein asszony, vörö-
utszában, 4-dik emeletben.“

ZÁSZLÓTARTÓ. Igérje meg nekem, hogy
szavát tartandja, ha elesem!

BÁRÓ (gondolkozva nézi a' lakcímet.) Igen.

ZÁSZLÓTARTÓ. Isten legyen tanubizony-
ság, 's ítélje meg Önt, ha szavát megszegi.

BÁRÓ (a' lakcímet tekintve.) Hisz ez épen a'
szomszédságban van.

ZÁSZLÓTARTÓ (veszi kardját.) Most már lás-
sunk a' dologhoz.

BÁRÓ. 'S ezen asszony fog nekem min-
dent felvilágosítani?

ZÁSZLÓTARTÓ. Rajta! fogd kardodat most
agg katona! 's taníts meg elégtételt kívánni.

BÁRÓ. Egy szót előbb.

ZÁSZLÓTARTÓ. Egy betűt se —

BÁRÓ. Miért nem világosíthatja most fel
azon asszony? —

ZÁSZLÓTARTÓ. Semmirekellő! fogd kar-
dodat.

BÁRÓ (dühösen.) Semmirekellő! Ördög po-
kol! (A' zászlótartóra rohan, szúr; a' zászlótartó a' báró
kardjába szalad, ki lehető hirtelenséggel visszavonul.)

BÁRÓ. Egek! mi ez? Te kardomba szaladsz?

ZÁSZLÓTARTÓ (ismét előáll.) No's, agg katoná! — már elfáradtál? Döfj!

BÁRÓ (elveti kardját.) Ifjú ember! te engemet orgyilkossá akarsz tenni?

ZÁSZLÓTARTÓ. Fogd kardodat, vén nyulszivű!

BÁRÓ. Irántadi szeretetemért akarsz engemet orgyilkossá tenni?

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem hallod? én téged nyulszivűnek nevezélek.

BÁRÓ. Nevezz, a' minek akarsz! Hiában ingerelsz. Örültségemnek vége, a' tiéd is elmuland. — Légy fiam, fedezd föl előttem bánatodat, hadd tegyem én is magamévá azt.

ZÁSZLÓTARTÓ (elveti kardját.)

BÁRÓ. Sophie nélkül is fiam léssesz. Megteszem érted, mit hajdan egy idegen érttem tőn. Bocsásd meg hevemet, hisz tudod, hogy' vagyok némellykor, 's mondd meg bánatodat.

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem tehetem; eskü köti nyelvemet.

BÁRÓ. Azt már megszegted : hisz én meg tudom találni azon személyt, ki mindent felvilágosíthat.

ZÁSZLÓTARTÓ. Az istenért! adja ide azon irományt.

BÁRÓ. Lelkemre mondom! nem adom; én téged egészen boldognak akarlak látni.

ZÁSZLÓTARTÓ. Boldognak?

BÁRÓ. Olly boldognak, mint tehetségekben áll. Tudasd velem titkodat. Nevezz atyádnak — édesítsd meg éltednek azon szenvedéseit, melyeket nekem egyetlen gondatlanság okozott.

ZÁSZLÓTARTÓ (a' báró kezét megfogja.) Igen, atyám! tudjon meg mindent — elfogadom nagylelkűségét, szeretetét. Hálásan teljesítendek Ön iránt minden gyermeki kötelességet. — Ha egyedül magam volnék; ha egyedül magamnak volna szükségem segélyére, lemondanék azokról. Rám nézve a' halál egyetlen boldogság; mert Sophie nélkül —

BÁRÓ. Halljam csak titkodat. — Talán még tiéd lehet.

ZÁSZLÓTARTÓ. Soha sem; a' legirtózatosb átok szakaszt el tőle örökre.

BÁRÓ. Kinek átka?

ZÁSZLÓTARTÓ. Azon személy, kiért szerelmi kalandról vádolt; az, kiért adósságokat csináltam; az, kiért gyógyszereket kölcsönöztem; kinek ápoltatása végett pénzért kelle tanítnom — az én anyám — 's az ő átka választ el Sophietól.

BÁRÓ (kirántja zsebéből a' lakcímet.) Hellbein asszony?

ZÁSZLÓTARTÓ. Álnév.

BÁRÓ. 'S te meg akarál halni, hogy őt boldoggá tehesd! — engem pedig — gonosz vad ember! engem gyilkossá akarál tenni? — a' sir' szélén vétkem' tetézni és szenvedésimet nevelni?

ZÁSZLÓTARTÓ. Atyám!

BÁRÓ. Isten bocsásson meg neked, miként én, fiam! — Ez a' ti úgynevezett point d' honneurtök' következése. Már régóta osztozhattatok volna vagyonomban — vagy — lehetlen? — Hisz talán csak nem szégyenled anyádat!

ZÁSZLÓTARTÓ. Hallja éltem' történetét! — Atyám születésem előtt halt meg. Mióta csak emlékezem, anyám kezeinek munkája által nyomorúan táplálta mind magát, mind engem. Egy szegény öreg katonatiszt, kivel

egy házban laktunk, vala egyetlen barátunk. Neki köszönhetem, hogy olly ifjontan jövék szolgálatba. Csakhamar holta után, ezredünk egy helyről másikra téteték által. Anyám, látván, hogy magát 's engem születésünkhöz illőleg el nem tarthat, esküvel kívánta tőlem, hogy a' világ előtt anyámnak többé ne híjam. Hellbein nevet vőn fel, 's engem egyik őrhelyről másikra követe. Így éltünk nyomorúan, mígnem az utolsó háború kiütvén, követnem kellett ezredünket. Betegen hagyám el; betegen találám ismét. Azon kevés zsákmány' segedelmével, mellyet a' harczmezőn becsülettel szerzék, két év előtt ide hozám. Azóta a' síránkozó szerencsétlen aszszony ritkán hagyá el ágyát. Itt kezdém Önt ismerni Brenner tanácsnoknál, 's végre egy szerencsés véletlen által Önnek zsellére levék. — Szeretém Sophiet, mihelyt meglátam; de soha sem volt reményem Ön' meggyezéséhez. Ön meglepett ma vele — látá örömemet, elragadtatásomat! — én sietek anyámhoz — tudósítom szerencsémről — ő elájul, 's midőn felüdült, a' legborzasztóbb átkok közt tiltá meg: ne merészelnék Sophieval házasságról gondolkozni. Én kétségbe-

esém; lábaihoz borulék, kéréim: mondaná meg okát. „Holtom után fogod megtudni 's azért engem áldani;“ — volt mind az, mit hallék. Kirohanék a' házból 's ide — és —

BÁRÓ (fel 's alá jár.) Átok! a' nélkül, hogy okát megmondaná! Alkalmasint irántami gyűlölet — vélt keményszívűségem miatt.

ZÁSZLÓTARTÓ. Istenem! milly nyomorú vagyok én! — amott egy anya halál' révén — itt egy leány, kit kimondhatlanul szeregek — ott egy anyának átka, melly tőle örökre elszakaszt — itt (a' báró' kezét megfogja) egy nemes férfiú, ki a' bánat' könnyeit kész arczomról letörteni, és nem teheti.

BÁRÓ. Jer! látni akarom anyádat.

ZÁSZLÓTARTÓ. Nem, atyám! idegen férfi' látása szörnyen megrendíthetné őt, 's az esküm —

BÁRÓ. Tehát menj 's fedezd föl neki, hogy nemesen szegéd meg esküdet — tudakozd ki: miért ellenzi házasságodat; mondd neki, hogy e' nélkül is fiam vagy; mondd neki: ha vélt keményszívűségem tett engem gyűlöletessé előtte — amott (égre mutat) elég ember fogja értem megmutatni, hogy sok év óta egyedüli foglalkozásom jótét vala.

ZÁSZLÓTARTÓ. Megyek 's kész vagyok mindent elkövetni, hogy ez iszonyú titkot kitanulhassam. Te, ki a' gyermeki szeretetet megjutalmazod! — ígéreted' rám nézve is teljesítsd. E' világon csak egy jutalom van számomra — Sophie. (Elmegy.)

TIZEDIK JELENÉS.

BÁRÓ.

(Sötétben jár fel 's alá.) Utált! gyűlölt! mivel nem hagyom magamat tovább meglapatni. — No jó! tehát elvetem álarczomat — olyan-
nak mutatkozom, a' millyen vagyok, 's ismét koldussá leszek. Nemes ifjú! — példánya a' gyermeki szeretetnek! — Hálás gyermek isten' legnemesb ajándéka e' földön. — Én is képes volnék talán — én gonosztévő! én? — de hisz vannak gyermekim, kik engem szeretni és tisztelni fognak; — hisz én boldogabb vagyok, mint érdemlem.

TIZENEGYEDIK JELENÉS.

BÁRÓ. LENTEN ASSZONY.

LENTEN. Már egyedül, nagyságos uram!

— (Meghökken, a' mint a' bárót formaruhában látja.)

BÁRÓ. Jőjön ide Lenten! 'S vallja meg őszintén: mit beszélnek rólam a' városban.

LENTEN. Csupa szépet és jót.

BÁRÓ. Nem igaz; hazudik.

LENTEN. Nagyságos uram!

BÁRÓ. Szóljon igazat, ha az asszonynak barátságom kedves.

LENTEN. Valakinek az igazat megmondani, valóban nagy merészség.

BÁRÓ. Nálam nem. — Nem mondják, hogy keményszivű, zsémbes öreg vagyok?

LENTEN. Ha igazságot parancsol — úgy van, nagyságos uram!

BÁRÓ. Nem igaz; csak tettetem magamat.

LENTEN. De nyolcz évig illy szerepet játszani!

BÁRÓ. Mivel nyolcz év előtt igen gyalázatosan csalattam meg. — Keményszívű embert ritkán csálnak meg. — Én jó vagyok.

LENTEN. Ámen.

BÁRÓ. Nemde, engem fősvénynek is tartanak?

LENTEN. Úgy van, nagyságos uram!

BÁRÓ. Nem igaz; könyvem bizonyíthatja.

LENTEN (magában.) Ember ugyan nem.

BÁRÓ. Igazságtalannak is?

LENTEN. Annak nem, nagyságos uram!

BÁRÓ. Hála istennek! — Azt mondják, hogy senki sem kap tőlem alamizsnát — hogy legkisebb szánakozásra sem vagyok képes!

LENTEN. Úgy van, nagyságos uram!

BÁRÓ. Ez sem igaz; ezt is megbizonyíthatja könyvem.

LENTEN (magában.) Melly ugyan soha sem jó! ki nyomtatásban.

BÁRÓ. Azt is mondják, hogy olykor szórakozott vagyok, és csodálatos dolgokat teszek?

LENTEN. Úgy van, nagyságos uram!

BÁRÓ. Ez igaz lehet; de soha sem azért, hogy valakinek ártsak.

LENTEN. Nagyságos uram! ha nekem szabad volna —

BÁRÓ. Micsoda?

LENTEN. Nagyságodat épen egy szórakozásra emlékeztetném. — E' formaruhája —

BÁRÓ. Az asszonynak igaza van — leveitem. Igen, én azt szórakozásból öltém fel.

LENTEN. Hát a' meztelen kard —

BÁRÓ. Szórakozásból hever itt.

LENTEN. Előhozzam hálóköntösét?

BÁRÓ. Nem; az asszony maga is szórakozottá lehetne 's nem találná meg. (Elmegy.)

TIZENKETTÓDIK JELENÉS.

LENTEN ASSZONY.

De nyolcz évig tettetni magát! Valóban illy derültnek ez idő alatt soha se' láttam. Isten áraszsza rá kegyelmét!

TIZENHARMADIK JELENÉS.

SOPHIE. DOKTOR. LENTEN.

SOPHIE. Hol atyám?

SOPHIE. Írószobájában. Szórakozása közben régi katonasága jutott eszébe, 's formaruhát öltött.

DOKTOR. Formaruhát?

LENTEN. Egy meztelen kard is hevert a földön. — Bizonyosan a' zászlótartó előtt haddi fordulatokat tett.

DOKTOR. Micsoda? — (Az írószobába akar menni.) Istenem! talán csak nem fog —

LENTEN. Ihol jó!

TIZENNEGYEDIK JELENÉS.

VOLTAK. BÁRÓ (hálóköntőben.)

BÁRÓ. Ah! Doktor úr van itt.

DOKTOR. Mint szolgál egészsége?

BÁRÓ. Jól! jobban, mint régóta.

DOKTOR (halkan.) Mit szólott a' zászlótartóval?

BÁRÓ. Majd elmondom. (Fel 's alá járnak 's beszélnek halkan.)

SOPHIE (Lentenhez.) Rég ment el a' zászlótartó?

LENTEN. Mintegy óranegyed előtt.

SOPHIE. Nem tudta meg?

LENTEN. Mit?

SOPHIE. Éj no? — mint vélekedik atyám felőle?

LENTEN. Gondolom, igen jól.

SOPHIE (örvendve.) Miért?

LENTEN. Mivel a' bárót régóta nem láttam illy derültnek.

SOPHIE. Igazán, kedves Lenten?

LENTEN. Ama' titok talán nem olly veszélyes, mint hívők.

SOPHIE. Én is úgy gondolom.

LENTEN. Kétségkívül mondotta a' zászlótartó, hogy soha sem lehet a' kisasszonyé.

SOPHIE. Lenten asszony! Ön igen gonosz.

LENTEN. Hogyhogy?

SOPHIE. Majd reménynyel kecsegtet — majd ismét mindent elront. — Mindjárt megtudom én, miben van a' dolog. — Kedves papám!

BÁRÓ. Mit akarsz?

SOPHIE. Nem megyünk rövid idő alatt falura?

BÁRÓ. Hogyhogy?

SOPHIE. Nekem a' városban többé semmi kedvem.

BÁRÓ. Leány! leány! neked ugyan megesett.

SOPHIE. Nem értem, kedves papám!

BÁRÓ. Helyesen! — én értem, hogy te engem igen jól értesz.

TIZENÖTÖDIK JELENÉS.

VOLTAK. ZÁSZLÓTARTÓ.

ZÁSZLÓTARTÓ (a' báró' karjai közé rohan.) —
Atyám!

BÁRÓ. No's, gyermekem?

ZÁSZLÓTARTÓ. Gyermeke? — Nem vonja
meg soha többé tőlem e' kedves nevet?

BÁRÓ. Soha.

ZÁSZLÓTARTÓ. Szent jogom van hozzá.

BÁRÓ. Meg is tartsd azt. Csak térj magadhoz! — Tudod-e tehát már most?

ZÁSZLÓTARTÓ. Mindent. — De hogyan fedezzem föl! — — Hátha ismét megtagadna . . .

BÁRÓ. Olly igaz, valamint nyugottan kívánok meghalni: nem tagadlak meg.

ZÁSZLÓTARTÓ. Kegyetlen atya! 's anyámat képes volt megvetni?

BÁRÓ (merően nézi.) Anyádat?

ZÁSZLÓTARTÓ. Őt a' szükségnek, nyomor-
nak, gyalázatnak kitenni — engem pedig fattyúvá —

BÁRÓ (szomorúan, reszketeg hangon.) Nagy isten! élne még Karolina!

ZÁSZLÓTARTÓ. Él. Önnél általam, fia által, igazságért esedezik — becsülete' pótlásáért — 22 évi szenvedés' pótlásáért —

BÁRÓ (kábultan.) Karolina él.

DOKTOR (támogatja a' bárót.) Zászlórtartó úr!

ZÁSZLÓTARTÓ (hévvel.) Én nem lehetek Önnek fia, ha anyám nem hitvese. — Adja meg nekünk, a' mivel tartozik.

DOKTOR. Mérsékelje magát.

BÁRÓ. Doktor! álm-e ez, vagy —

ZÁSZLÓTARTÓ. Hah kegyetlen! még sem határozta el magát? Hallja tehát anyámat beszélni, 's ha szíve a' természet' gerjedelminek még akkor is ellent áll —

DOKTOR. Zászlórtartó úr! (A' következő beszéd alatt a' bárót ápolja; vele esőppeket szagoltat 's a. t.)

ZÁSZLÓTARTÓ (olvas.) „Hogy egy szörnyű házasság meggátoltassék; hogy fiamat a' kétségbeeséstől megójam, küldöm ez irást, melyet csak holtom után kell vala átadnia.“ —

(A' zászlórtartó egy másik levelet vesz elő 's olvas.)

„Ki neked e' levelet átadja, kegyetlen!
 „az fiad, Karolinád' fia; te tudod: nőd va-
 „gyok! — mentsd meg holtom után azon jó
 „nevet, mellyet a' világ előtt megbecstelení-
 „tél, 's fogadd el fiadat törvényes örökösöd-
 „nek. — Isten hozzád örökre! — 's ha vi-
 „gasztalásodra szolgálhat, tudd meg, hogy
 „utolsó pillanatimban éretted imádkozom, 's
 „hogy azon szerelem' emléke, mellyel egy-
 „kor irántad viseltetém, minden egyéb ér-
 „zelmet elfojt. Isten hozzád örökre! —

HARRWITZ KAROLINA.“

BÁRÓ (a' zászlótartó' nyakába borúl.) Fiam!
 kedves fiam! — Adjatok ruhát reám! —

ZÁSZLÓTARTÓ. Elfogad bennünket?

BÁRÓ. Adjatok ruhát ide! — Jer anyád-
 hoz, Karolinámhoz! hadd tudja meg, mit
 szenvedtem ama' szerencsétlen órától fogva!
 — Hadd győződjék meg 's bocsásson meg!

ZÁSZLÓTARTÓ. Elfogad bennünket? — Oh
 atyám!

BÁRÓ. Adjatok ruhát! — látnom kell őt!

ZÁSZLÓTARTÓ. Most? — Anyám' beteg-
 sége —

DOKTOR. Nem, báró úr! — ha beteg, látása megölheti. — Holnap —

BÁRÓ. Beteg? — Szegény szerencsétlen asszony! (Leül.)

DOKTOR (halkan a' zászlótartóhoz.) Zászlótartó úr! heveskedése a' bárónak halált okozhatott volna. Ő nem volt határozatlan, csak kábult, magán kívül —

ZÁSZLÓTARTÓ. Oh, én örült!

SOPHIE (szomorúan közelít a' zászlótartóhoz, a' nélkül, hogy jóformán rá nézne.) Ön tehát testvérem?

ZÁSZLÓTARTÓ (épen úgy.) Igen, kedves húgom!

BÁRÓ. Karolina él! — Doktor! doktor! fejem egészen elkábult!

DOKTOR. Áldassék isten! hogy rosszabbul nincs.

SOPHIE (a' zászlótartóhoz.) Kérem barátságát.

ZÁSZLÓTARTÓ (a' nélkül, hogy Sophiera nézne.) A' legbensőbb testvérszeretet legyen Önnek szentelve.

BÁRÓ. Ennyi öröm egyszerre! — Most már hihetőleg nem élek sokáig.

DOKTOR. Még sokáig, családjának vigasztalására! vagy annyi szegénynek kívánata 's áldása nem juthatott volna oda? (Égre mutat.)

SOPHIE (a' zászlótartóhoz.) Azt valóban érezte szívem, hogy én Önnel rokon vagyok.

ZÁSZLÓTARTÓ (mint előbb.) Az én szívem is érezte —

BÁRÓ. Hogy Sophie felesége leend? — Ennek meg kell történni, gyermekeim! — Egy hét múlva menyekző lesz.

SOPHIE. Bátyámmal?

ZÁSZLÓTARTÓ. Húgommal?

BÁRÓ. Te nem voltál leányom, Sophie; most már azzá leszel.

SOPHIE (örvendőve.) Nem voltam leánya?

ZÁSZLÓTARTÓ. Hát nem házasodott meg atyám Franciaországban?

BÁRÓ. Nem, fiam!

ZÁSZLÓTARTÓ. Anyám azt hitte.

BÁRÓ. Én anyádat mindig törvényes nőnek tartottam. — Midőn egész Németországot

bekalandozám, hogy Karolinámat feltalálhas-
sam, egy falun menék keresztül, 's egy pór-
kunyhót lángokban találtam. Kiugrák a' ko-
csiból, segíték menteni — kimenték egy gyer-
meket a' tüzből, 's e' gyermek te vagy. —
Midőn téged így karjaim között tartalak, gon-
dolám: e' gyermeket neked isten adta; benne
jóvá teheted azon igazságtalanságot, mellyet
Karolinán követél el. — Szegény szüleid-
nek, kik már meghaltak, azt kelle neked
mondaniok, hogy atyád én vagyok, 's téged
csak általak neveltetlek. Hálát adok istennek
ez ötletért, mert ez által szívem szerint ne-
veltem magamnak menyemet.

SOPHIE. Igenis, hála istennek! — Vilmos!

ZÁSZLÓTARTÓ. Sophie! (Kezet fognak, egy-
szersmind a' báró' lábaihoz borulnak.)

SOPHIE

ZÁSZLÓTARTÓ

} Áldásodat, atyám!

T U D N I V A L Ó K.

1. A' m. t. társaság ezen munkának csak kiadója lévén, nem kezeskedik a' benne követett nyelvszabályokról, sem írásmódról, sem végre akármi nemű nyelvet 's írást illető elvekről; egyedül arra kívánt a' kéziratok' bírálatában ügyelni, hogy az elfogadott, és sajtó alá bocsátandó munka, mint egész egy vagy más tekintetből ajánlható legyen, 's a' literatura' jelen állapotjában kiadásra méltónak tartathassék.

2. Nem vizsgálhatván meg a' benyújtott kéziratokat a' társaság fejenként és egészben: ez, u. m. A' z á s z l ó - t a r t ó, Schröder után Molnár Sándortól, Csátó Pál és Jakab István lev. tagok', mint e' végre hivatalosan megbíztottak' írásbeli ajánlására adatott sajtó alá.

3. E' színjáték azon 71 közül való, mellyek' fordítására a' társaság 1831-ben júniusban tagjait, és 1832-ben martiusban a' magyar írókat általában felszólítja.

4. A' társaság által kiadott kéziratok közül ez XLVIII-dik számu.

D. S c h e d e l Ferencz,
titoknok.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z174549804

